

ARSENICPLATFORM

HUSRB/1002/121/075

Okrugli sto: PRIPREMA VODE ZA PIĆE – PROBLEMI I REŠENJA

(Moderator dr Jasmina Agbaba i dr Dejan Krčmar)

PRIMENA PILOT PROJEKTA U REŠAVANJU VODOSNABDEVANJA

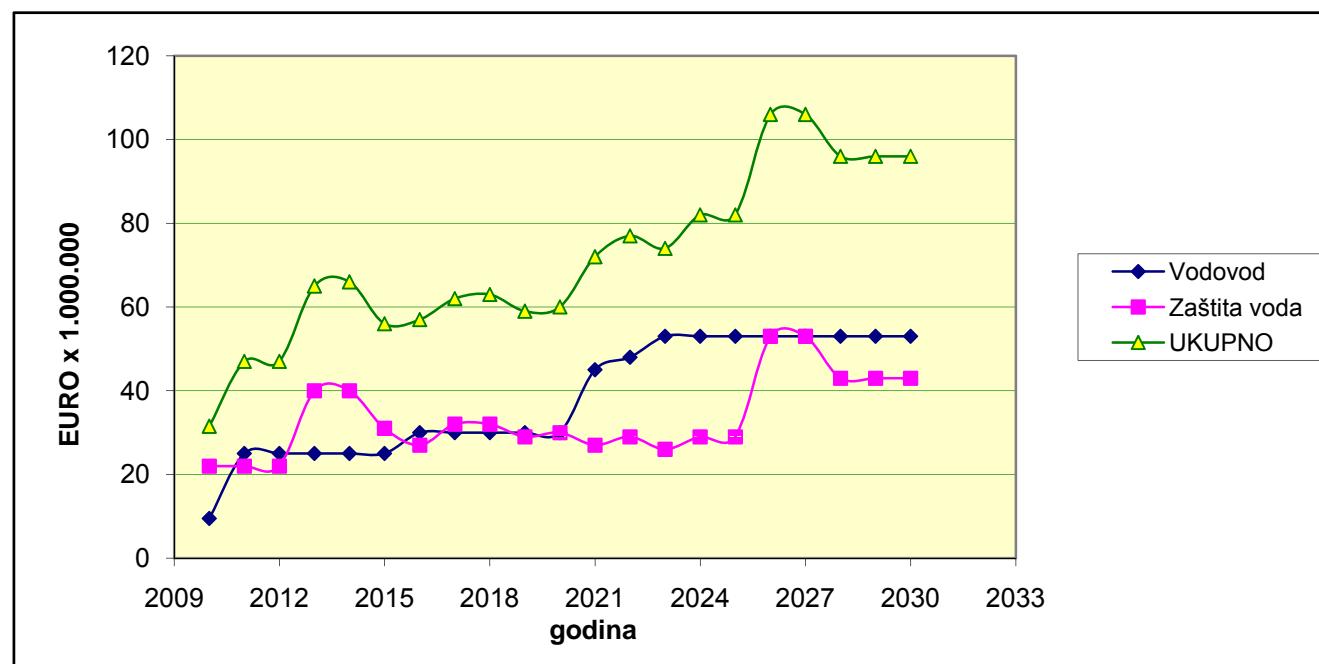
Projekat sufinansira
Evropska unija

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

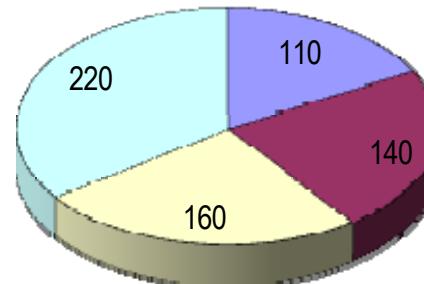
Izvod iz Strategije vodosnadevanja i zaštite voda u AP Vojvodini (Sl.list APV, 1/2010)

- Za sledećih 20 godina za troškove sprovođenje strategije održivog razvoja vodovoda i kanalizacije u AP Vojvodini potrebno je izdvojiti **1.430.783.588 €**

Procena investicija potrebnih za vodovod i kanalizaciju u urbanim sredinama

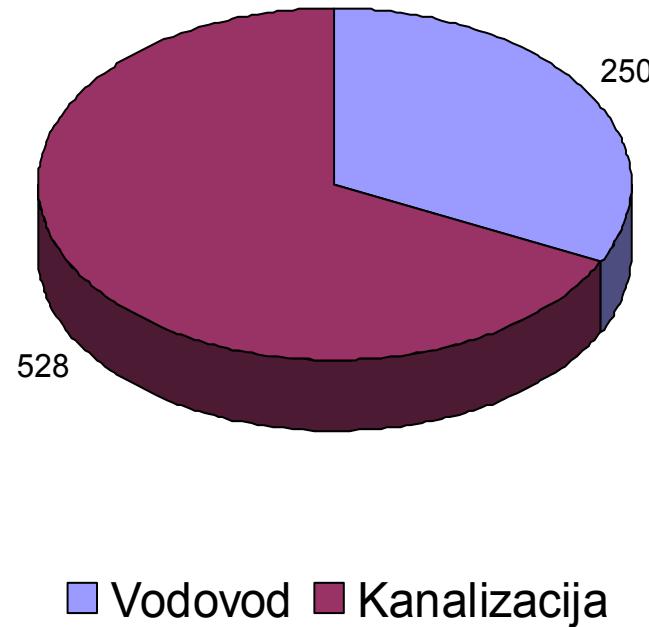
- Postrojenja za preradu vode za pice
- Transport i distribudija vode
- Mreza kanalizacije
- Postrojenja za preciscavanje otpadne vode

Broj Stanovnika	Vrsta investicije	Specifična vrednost (€/stanovnik)	Ukupna investicija (€)
1.014.231	VODOVOD	250	253.557.750
	KANALIZACIJA	380	385.407.780
	UKUPNO:	630	638.965.530

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

Procena investicija potrebnih za vodovod i kanalizaciju u ruralnim sredinama

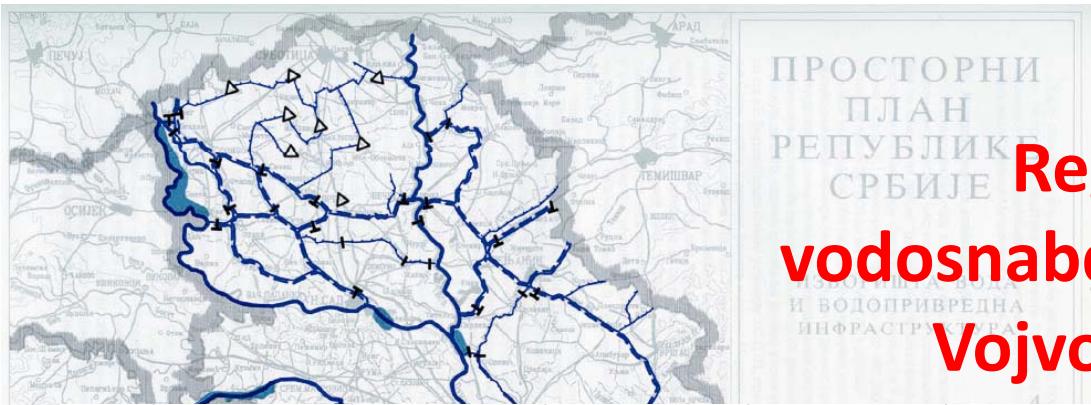

Broj Stanovnika	Vrsta investicije	Specifična vrednost (€/stanovnik)	Ukupna investicija (€)
	Snabdevanje vodom za piće,	250	254.440.250
1.017.761	Kanalizacija i PPOV,	528	537.377.808
	<u>UKUPNO :</u>	<u>778</u>	<u>791.818.058</u>

- Iskazana kalkulacija, dokazaće svoju realnost u toku realizacije projekta, međutim odstupanja će biti mala jer su se kao takva pokazala i u okruženju.
- Iskazane vrednosti mogu poslužiti kao polazna osnova
  - za izradu strategije održivog razvoja vodovoda i kanalizacije, i
  - Rasporeda i obezbeđivanje sredstava iz kojih će se finansirati planirani objekti.

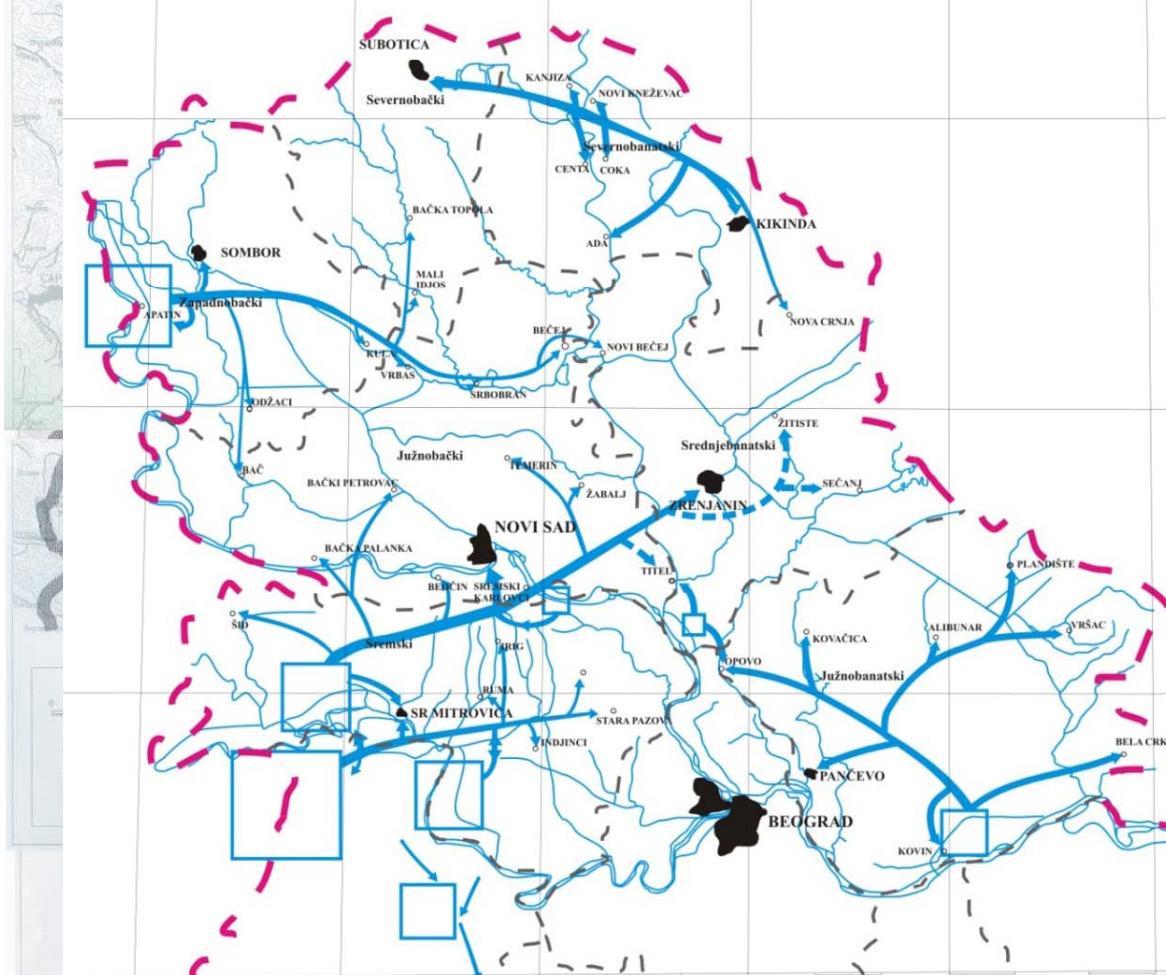
- **Obelodanjivanje investicionih potreba na ovako visokom nivou može da obezbedi rast i razvoj celokupnog regiona a**
  - **posebno industrije,**
  - sektora usluga u svim oblastima i
  - zapošljavanja koja prate ovako velike investicione poduhvate na dugi rok,
- **tu podrazumevamo**
  - **projektovanje,**
  - **proizvodnju vodovodnog i kanalizacionog materijala (cevi, zatvarači, spojnice, vodomeri itd.),**
  - **proizvodnja opreme za pripremu vode za piće**
  - **proizvodnja opreme za prečišćavanje otpadnih voda**
  - **građevinska operativa,**
  - **niz drugih proizvodnji i usluga.**

- **U našoj zemlji gotovo da nema odgovarajuće proizvodnje opreme za vodosnabdevanje i zaštitu voda**
- **Skoro se sve uvozi (primer: rekonstrukcija vodovoda u Beogradu, Novom Sadu i Nišu)**
- **Otvara se mogućnost da se privuku odgovarajući strani investitori-proizvođači kvalitetnog materijala, što se i dogodilo u drugim zemljama u tranziciji, čime bi snizili troškove izgradnje, a uposlili domaći kapaciteti.**

**ПРОСТОРНИ
ПЛАН
РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ**

PRIMER 1
Regionalni sistemi
vodosnabdevanja za teritoriju AP
Vojvodine (prema VOS)

**VODOPRIVREDNA OSNOVA
REPUBLIKE CRBIJE**

**KARTA VODOSNABDEVANJA STANOVNIŠTVA
BUDUĆE STANJE**

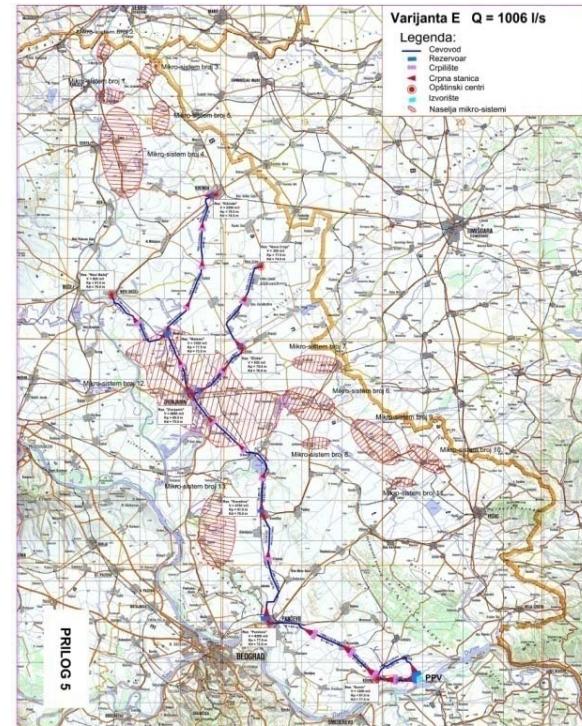
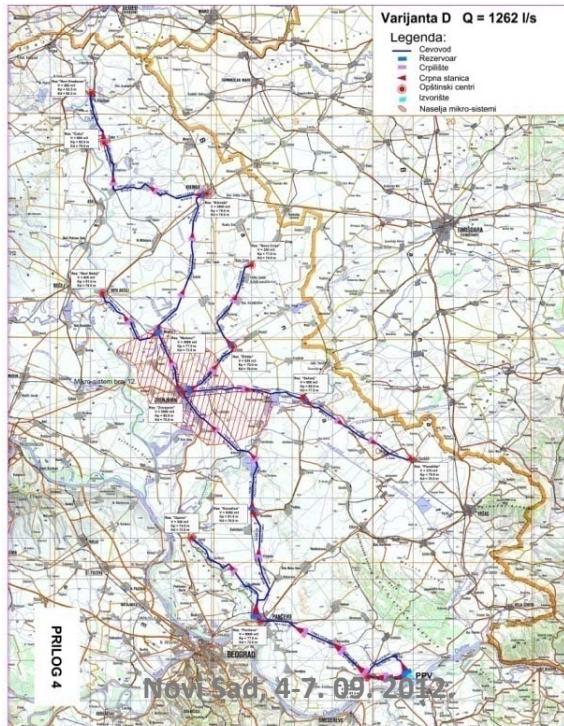
- POTREBE IZVORIŠTA
- LOKALNA PODZEMNA
- LOKALNA PODZEMNA I POVRŠINSKA
- REGIONALNA PODZEMNA
- ▽ REGIONALNA POVRŠINSKA (AKUMULACIJE)
- LOKACIJE PODZEMNIH IZDANI
- ← ŠEME REGIONALNIH VODOVODA
- GRANICA OKRUGA

PRIMER (2)

Példa 2

PRETHODNA STUDIJA IZVODLJIVOSTI IZGRADNJE REGIONALNOG VODOVODNOG SISTEMA DUBOVAC-ZRENJANIN- KIKINDA

Korábbi esettanulmány Dubovac-Zrenjanin-Kikinda vizhálózatának kiépítésére

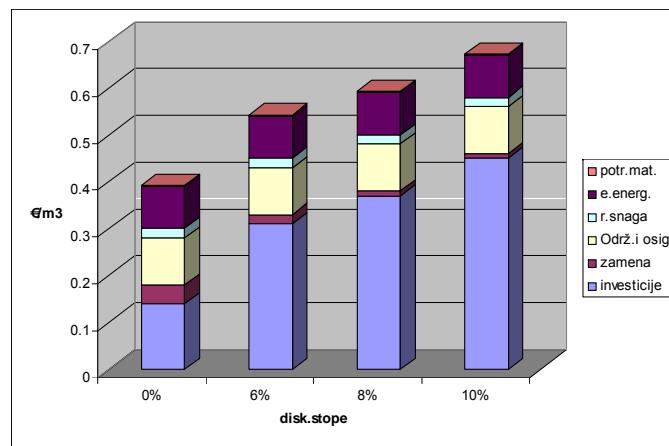

Razrađeno je pet potencijalnih rešenja izgradnje regionalnog vodovodnog sistema "Dubovac-Zrenjanin-Kikinda", koja imaju sledeće tehn-ekonomske karakteristike:

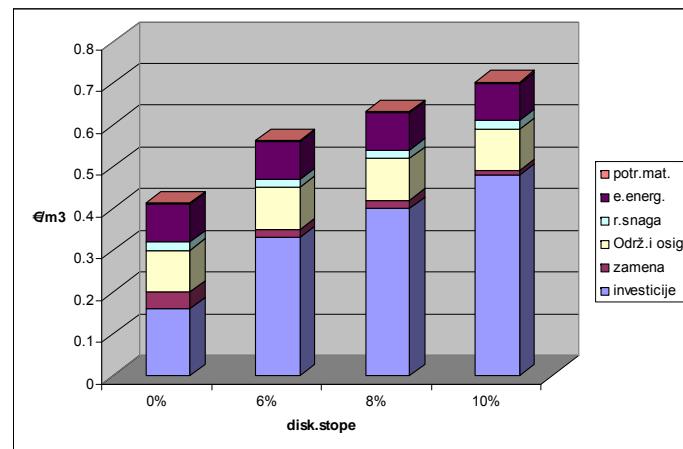
Parametri/ Varijante	A	B	C	D	E
Kapacitet,l/s	2400	2100	1900	1300	1000
Dužina razvodne mreže, km	384	245	384	384	245
Broj obuhvaćenih opština	13	8	13	12	7
Potrebna energija za instalaciju(kW)	12798	9192	11296	8044	6492
Potreban broj radnika	165	120	165	165	120
Ukupne investicije, mil.€	348.567	303.971	327.857	317.200	262.917
Prosek troškova po opštini	26.812	37.996	25.220	26.433	37.560

Finansijska analiza

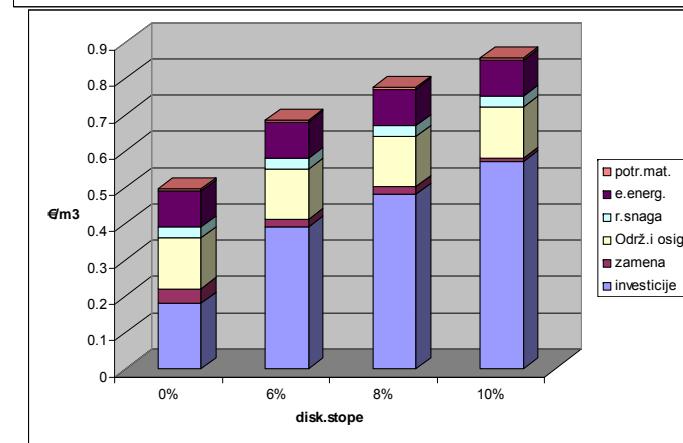
Parametri / Varijante	A	B	C	D	E
Godišnji anuitet, (kompl.rešenje) mil.€	10.39	9.06	9.77	9.45	7.83
Godišnji anuitet (reg.sistem) , mil.€	10.39	8.44	9.77	8.47	6.24
Jed.troškovi, €/m ³ za vreme otplate kredita	0.39	0.35	0.47	0.55	0.54
Jed.troškovi, €/m ³ posle otplate kredita	0.36	0.32	0.43	0.50	0.49
NSW (za i=6%), mil.€	11.698	3.648	8.119	5.963	36.428
ISR (%)	6.3	6.1	6.3	6.2	7.7
B/C odnos	3.1	3.2	3	3.3	3.5
Ekonomski cena vode za i=6%, €/m ³	0.57	0.52	0.69	0.83	0.88
Prelomna tačka rentabilnosti, %	55.32	55.41	55.57	54.21	49.24

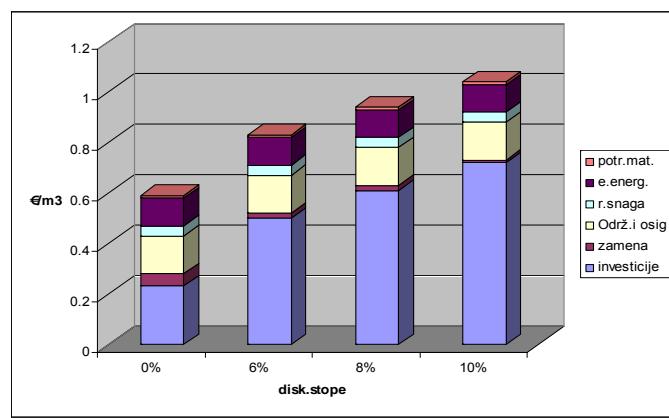
b

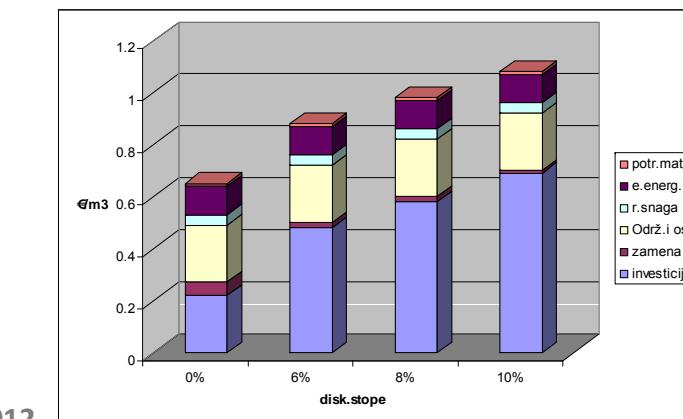
a

c

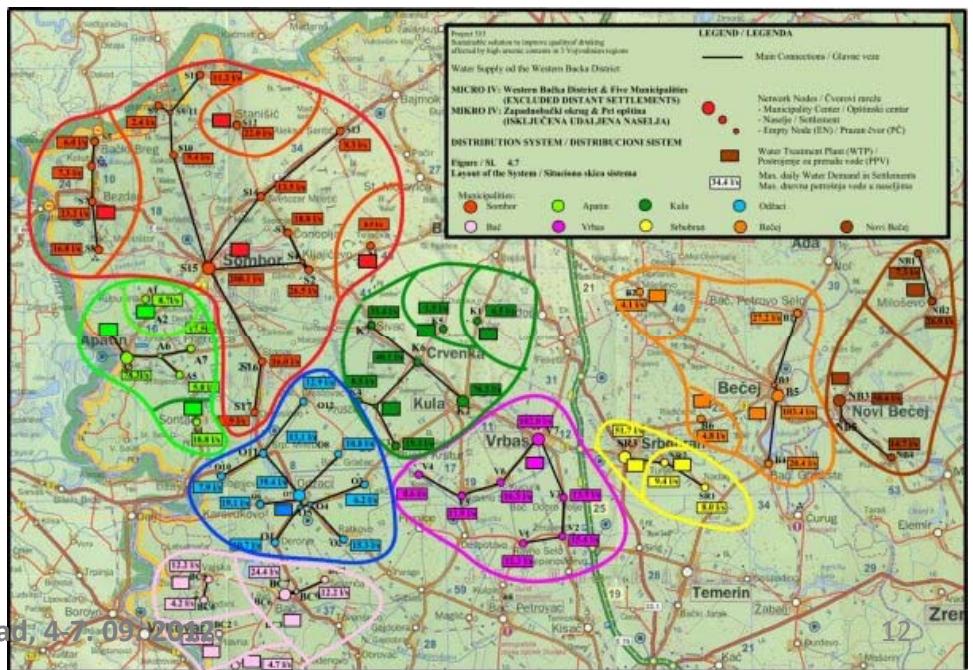
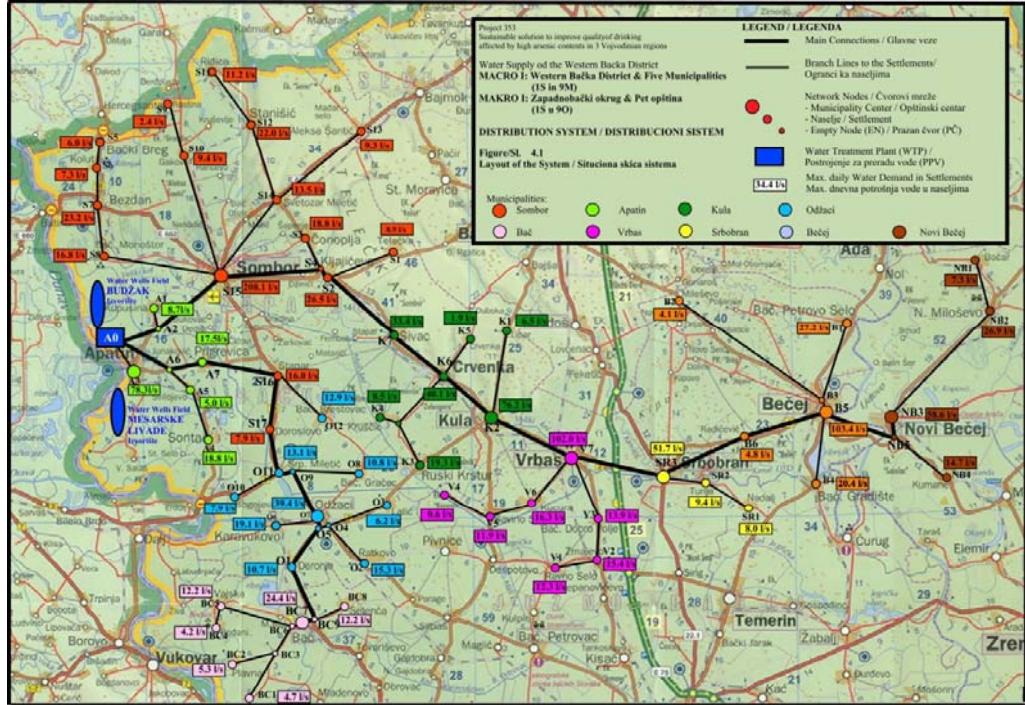
d

e

PRIMER (3)

Održiva rešenja za poboljšanje kvaliteta piće vode zagadžene arsenom u tri regiona AP Vojvodine

Novi Sad, 4.7.-09.2010.

Mađarska-Srbija

IPA prekogranični program

Finansijska analiza

Varijante	Makro- regionalne			Separatna varijanta	Mikro-regionalne			
	varijanta I	varijanta II	varijanta III		varijanta I	varijanta II	varijanta III	varijanta IV
broj stanovnika	370,293	219,444	370,293	370,293	370,293	219,444	242,208	370,293
količina vode (m³/godišnje)	27,815,478	16,679,824	27,815,478	27,766,645	27,815,478	16,679,824	18,371,216	27,815,478
OBJEKTI PLANIRANOG SISTEMA								
IZVORIŠTA PODZEMNE VODE								
Investicione vrednost objekata (€)	12,804,115	4,442,250	8,112,850	3,964,780	13,227,620	6,891,521	7,362,428	10,643,095
Troškovi rada i održavanja (€/god.)	422,248	385,404	698,630	1,559,921	1,170,810	661,300	626,223	1,249,491
PREČIŠĆAVANJE VODE								
Investicione vrednost objekata (€)	19,283,200	24,156,200	19,283,200	57,782,803	40,402,662	28,640,367	30,164,167	46,113,348
Troškovi rada i održavanja (€/god.)	780,411	1,019,861	780,411	4,606,592	2,811,003	715,176	2,566,740	3,364,747
OBJEKTI DISTRIBUCIJE								
Investicione vrednost objekata (€)	116,678,741	60,666,279	120,268,996	16,061,967	61,604,561	34,080,317	64,249,792	50,000,554
Troškovi rada i održavanja (€/god.)	5,677,309	3,091,518	6,724,364	6,167,209	5,397,303	3,081,725	3,781,973	5,235,075
Ukupno investicione vrednost objekata (€)	156,931,131	97,429,804	155,830,121	85,974,625	123,399,918	77,777,279	109,941,461	114,922,071
Troškovi studija, projektovanja i investitora (€)	39,232,783	24,357,451	38,957,530	30,091,119	40,104,973	25,277,616	35,730,975	37,349,673
SVEUKUPNI investicioni troškovi (€)	196,163,914	121,787,255	194,787,651	116,065,743	163,504,891	103,054,895	145,672,436	152,271,745
UKUPNI troškovi rada i održavanja (€/god.)	6,879,968	4,496,783	8,203,405	12,333,722	9,379,116	4,458,201	6,974,936	9,849,313
REKONSTRUKCIJA VODOVODNE MREŽE								
Troškovi rada i održavanja (€/god.)	8,165,075	4,708,325	8,165,075	8,165,075	8,165,075	4,708,325	5,070,825	8,165,075
SVEUKUPNI troškovi rada i održavanja (€/god.)	15,045,043	9,205,108	16,368,480	20,498,797	17,544,191	9,166,526	12,045,761	18,014,388
Investicije po glavi stanovnika (€/st.)	530	555	526	313	442	470	601	411
Investicija po m³ / godišnje (€/m³ / godišnje)	7.05	7.3	7	3.1	4.44	4.66	5.98	4.13
Investicija po m³ / 20 godina (€/m³ / 20 godina)	0.35	0.37	0.35	0.15	0.22	0.23	0.3	0.21
Rad i održavanje po glavi stanovnika (€/st.)	41	42	44	55	47	42	50	22
Rad i održavanje po m³ vode/god. (€/m³/god.)	0.54	0.55	0.59	0.74	0.63	0.55	0.66	0.65

Srednja vrednost troškova po opštini 21.643.072 €

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

PRIMER 4

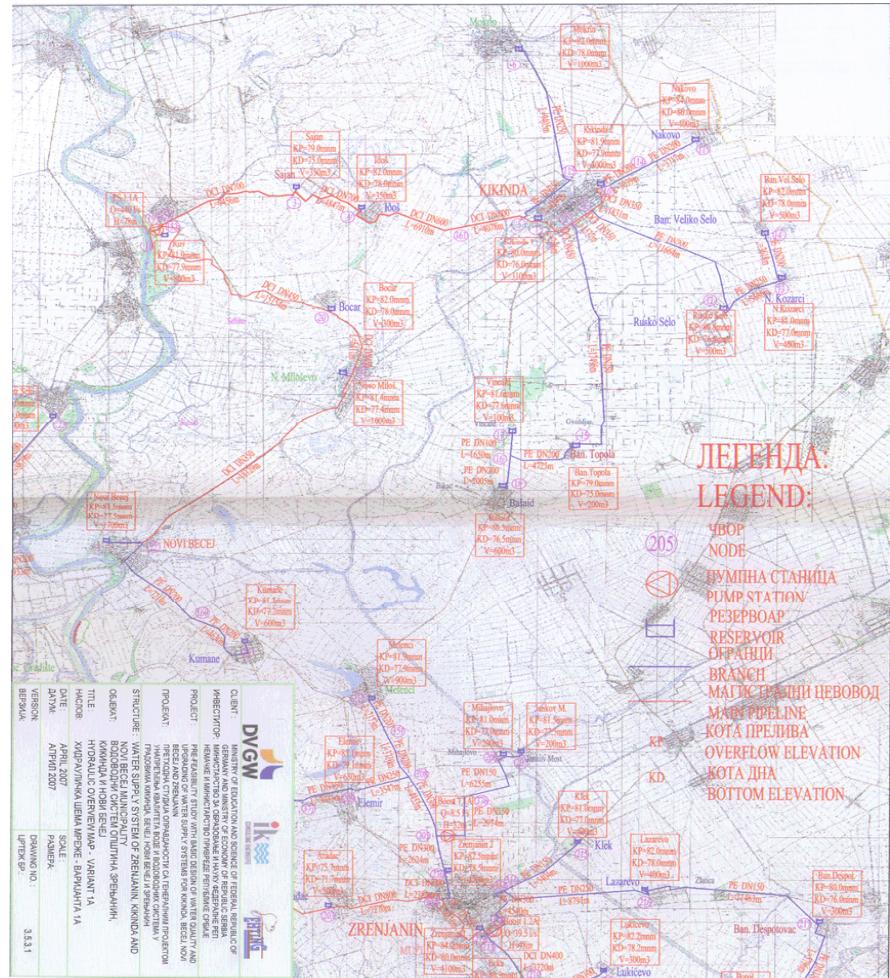
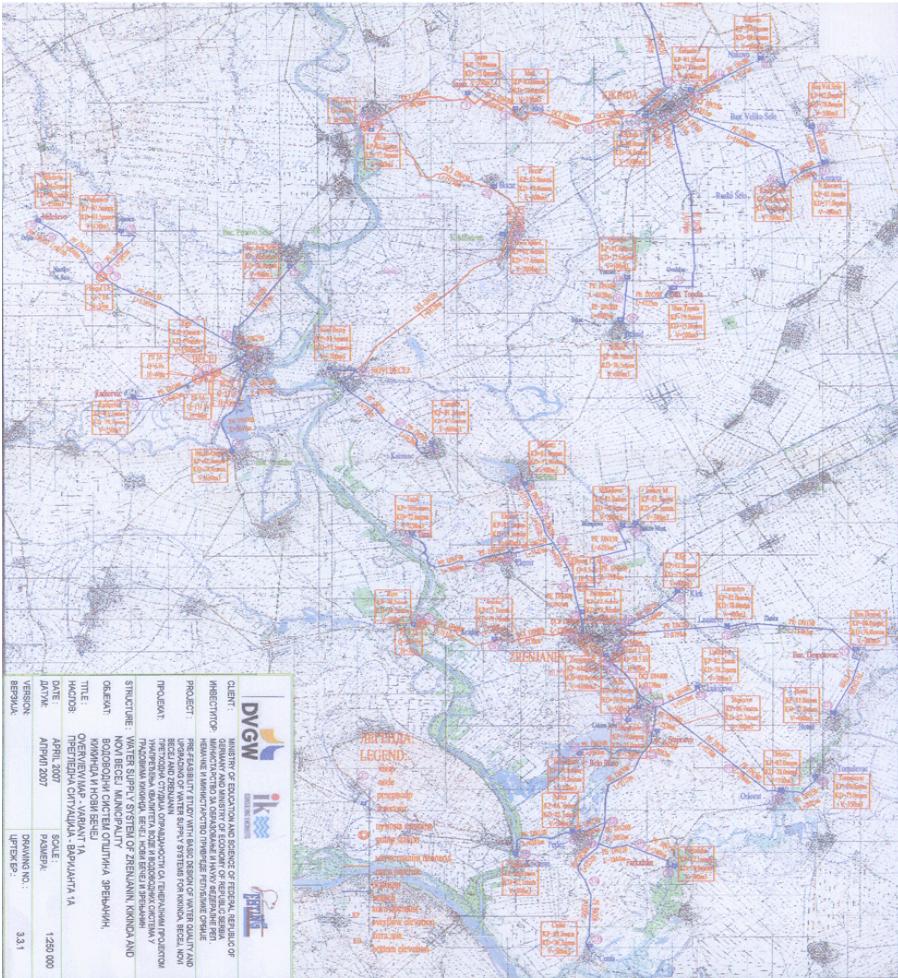
**Predhodna studija opravdanosti
sa generalnim projektom
unapređenje kvaliteta vode i
vodovodnih sistema u
gradovima Kikinda, Bečej, Novi
Bečej i Zrenjanin**

GRAND TOTAL COST – HYDRAULIC VARIANTS AND WTP'S			
NO	HYDRAULIC VARIANTS	PROCESS ALTERNATIVES	
1A I	1A - KIKINDA + NOVI BECEJ, ZRENJANIN 48,769,126	ALTERNATIVE I Riverbank filtration 14,822,940	
1A II	1A - KIKINDA + NOVI BECEJ, ZRENJANIN 48,769,126	ALTERNATIVE II Infiltration basin 16,873,940	
1B I	1B - KIKINDA + NOVI BECEJ, ZRENJANIN 61,187,800	ALTERNATIVE I Riverbank filtration 14,822,940	
1B II	1B - KIKINDA + NOVI BECEJ, ZRENJANIN 61,187,800	ALTERNATIVE II Infiltration basin 16,873,940	
2A I	2A - ZRENJANIN+ NOVI BECEJ, KIKINDA 47,838,210	ALTERNATIVE I Riverbank filtration 14,696,650	
2A II	2A - ZRENJANIN+ NOVI BECEJ, KIKINDA 47,838,210	ALTERNATIVE II Infiltration basin 17,302,250	
2B I	2B - ZRENJANIN+ NOVI BECEJ, KIKINDA 61,750,658	ALTERNATIVE I Riverbank filtration 14,696,650	
2B II	2B - ZRENJANIN+ NOVI BECEJ, KIKINDA 61,750,658	ALTERNATIVE II Infiltration basin 17,302,250	
3A III	3A - KIKINDA + ZRENJANIN+ NOVI BECEJ 62,980,697	ALTERNATIVE III Tisa surface water WTP KI+ZR+NB 13,336,000	
3A IV	3A - KIKINDA + ZRENJANIN+ NOVI BECEJ 62,980,697	ALTERNATIVE IV Slow sand filtration WTP KI+ZR+NB 13,198,000	
3B III	3B - KIKINDA + ZRENJANIN+ NOVI BECEJ 76,879,423	ALTERNATIVE III Tisa surface water WTP KI+ZR+NB 13,336,000	
3B IV	3B - KIKINDA + ZRENJANIN+ NOVI BECEJ Novi Sad, 4-7. 09. 2012. 76,879,423	ALTERNATIVE IV Slow sand filtration WTP KI+ZR+NB 13,198,000	

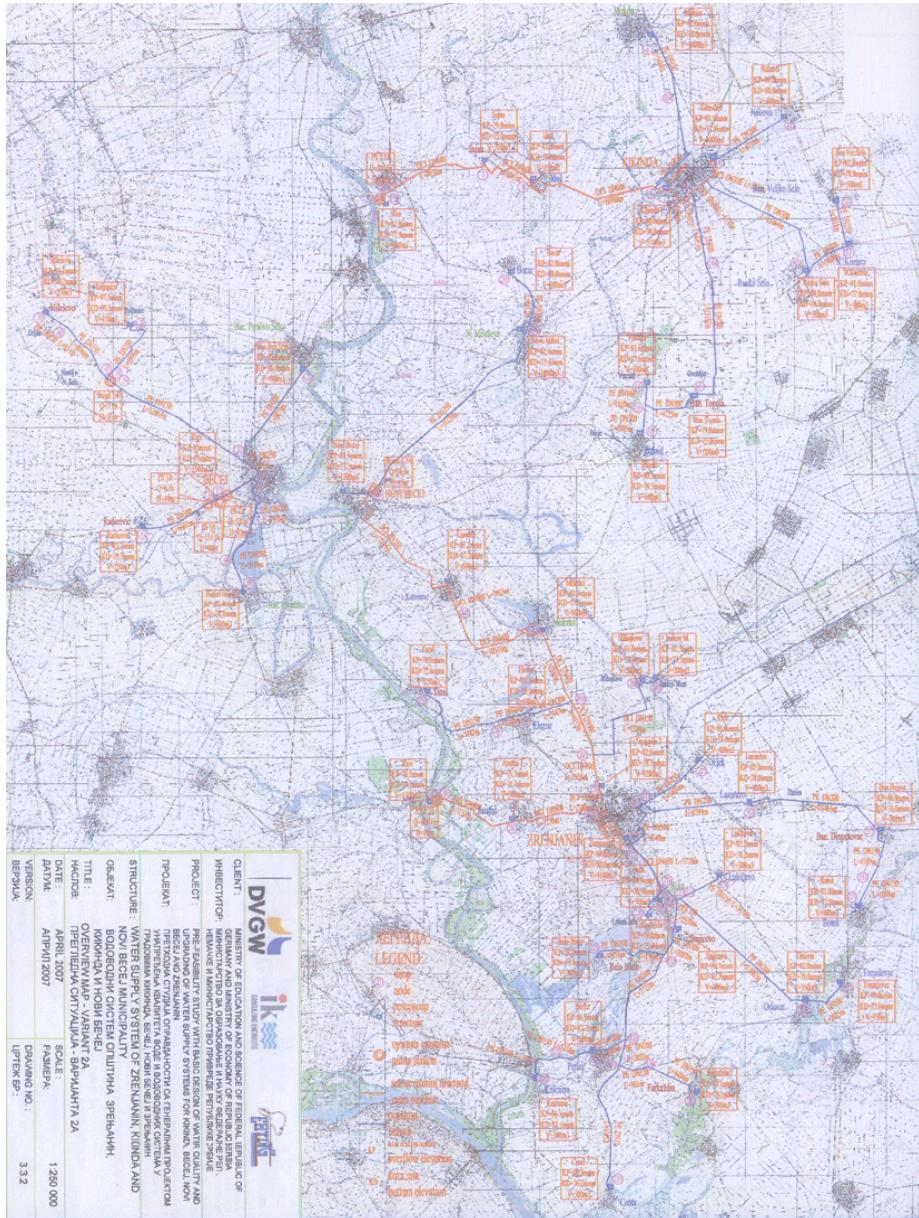

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

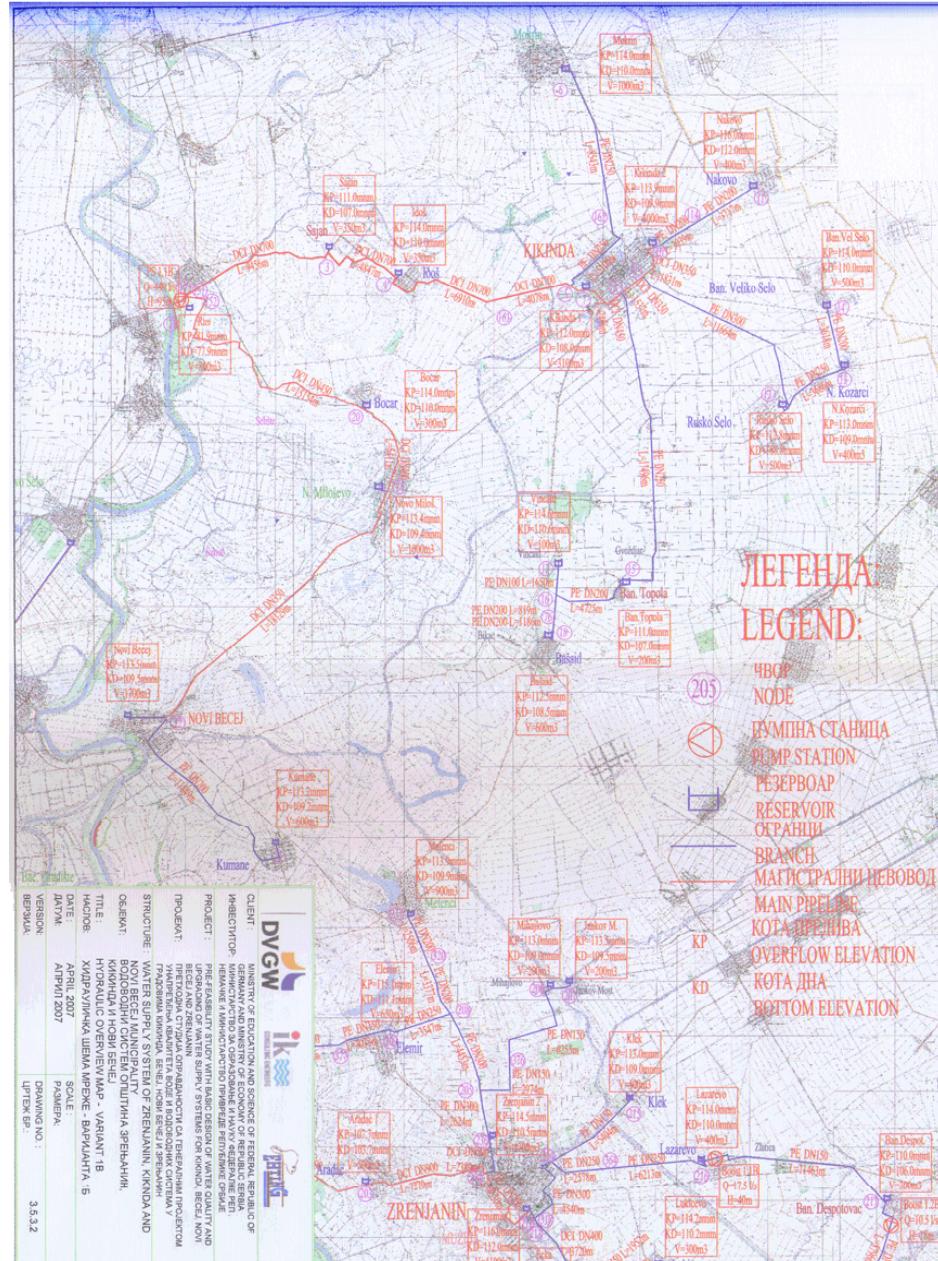
Varijanta 1A – Kikinda-Novi Bečeј-Zrenjanin

Varijanta 2B

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

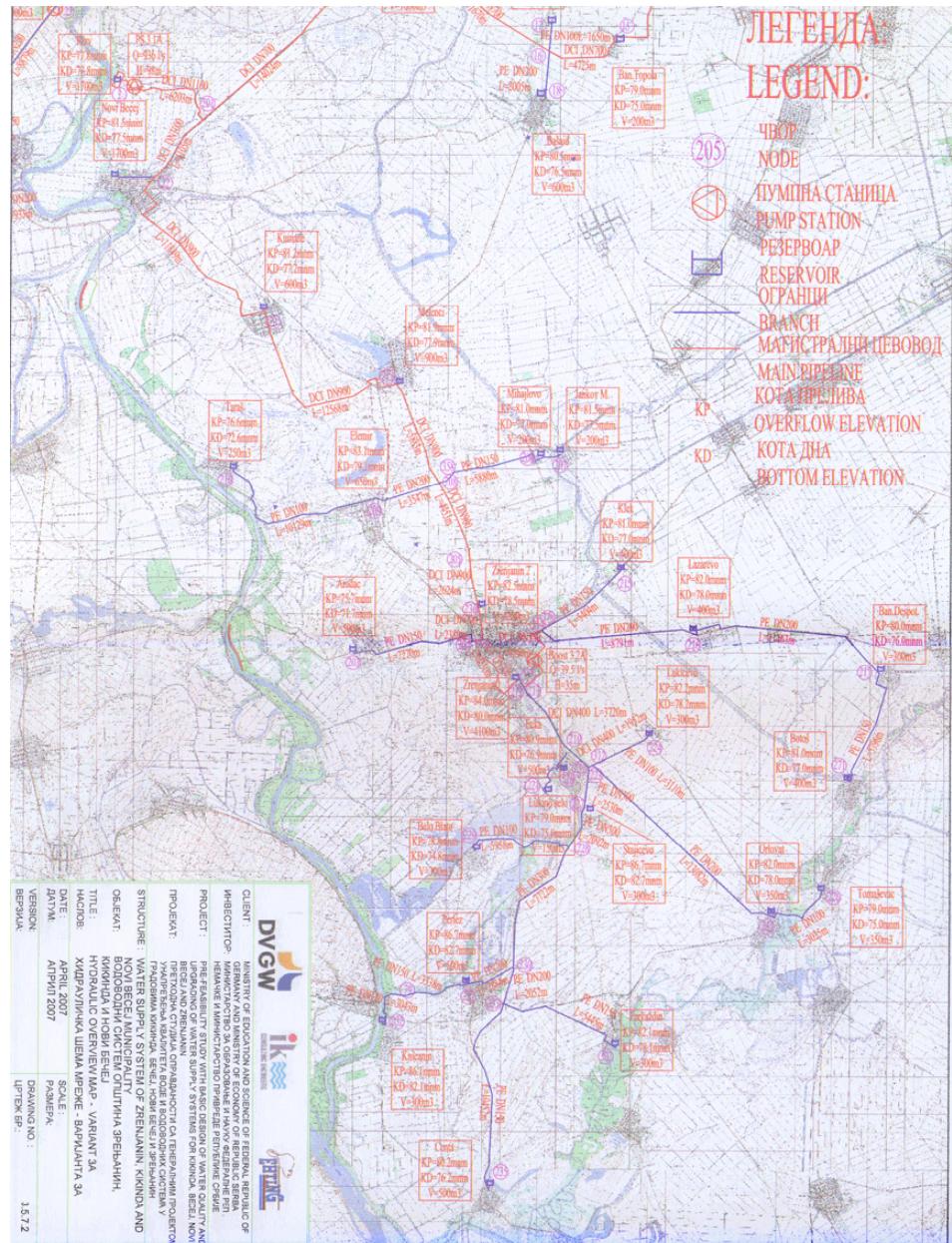
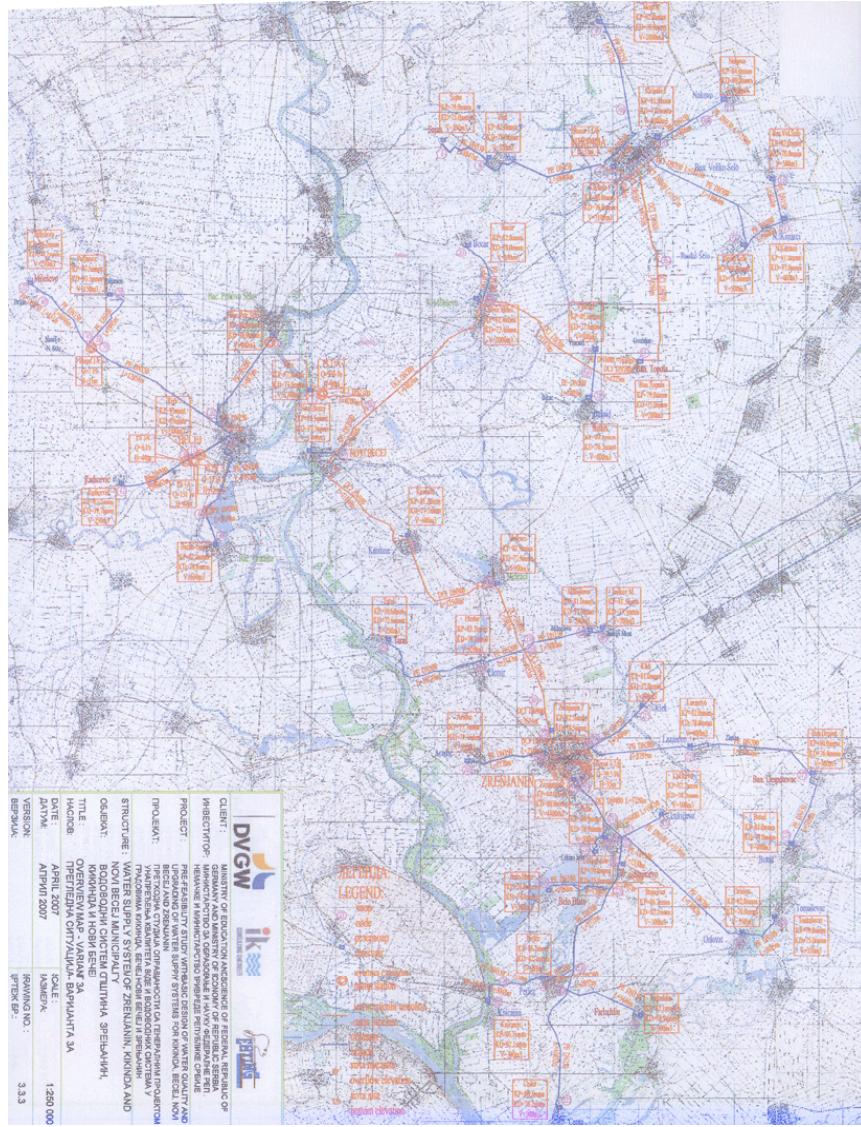

16

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

Varijanta 3A

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

Projekat finansira Evropska unija

PRIMER (5) Példa 5

Régionális vizellátás
Délnyugat Bácskában
Kúla-Hódság-Bács-Bácska
Palanka

Program podrške razvoju
infrastrukture lokalne samouprave

CRIS 166 489
(06 SER01/16/002)

Projekat regionalnog vodosnabdevanja u jugozapadnoj Bačkoj Kula - Odžaci - Bač - Bačka Palanka

Studija Izvodljivosti

Knjiga 1
Izvršni rezime

eptisa
REGIONAL OFFICE FOR SEE
www.eptisasee.com

U saradnji sa:

CES
Consulting Engineers
Salzgitter GmbH

VNG
International

15 Januar 2010

Slika 2: Položaj projektne oblasti sa granicama među opštinama

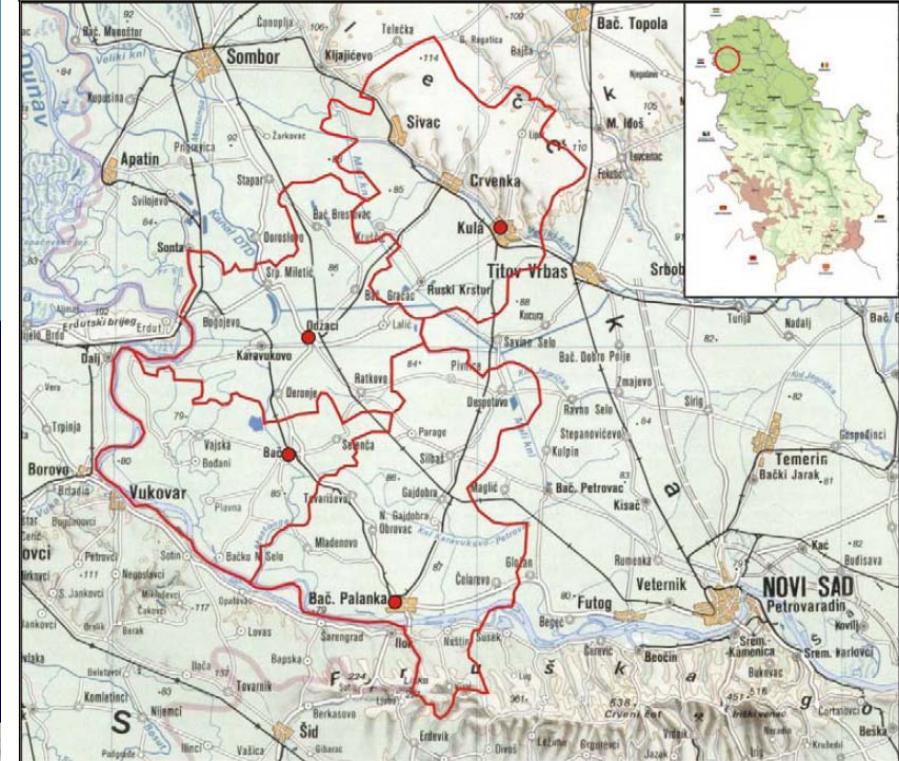
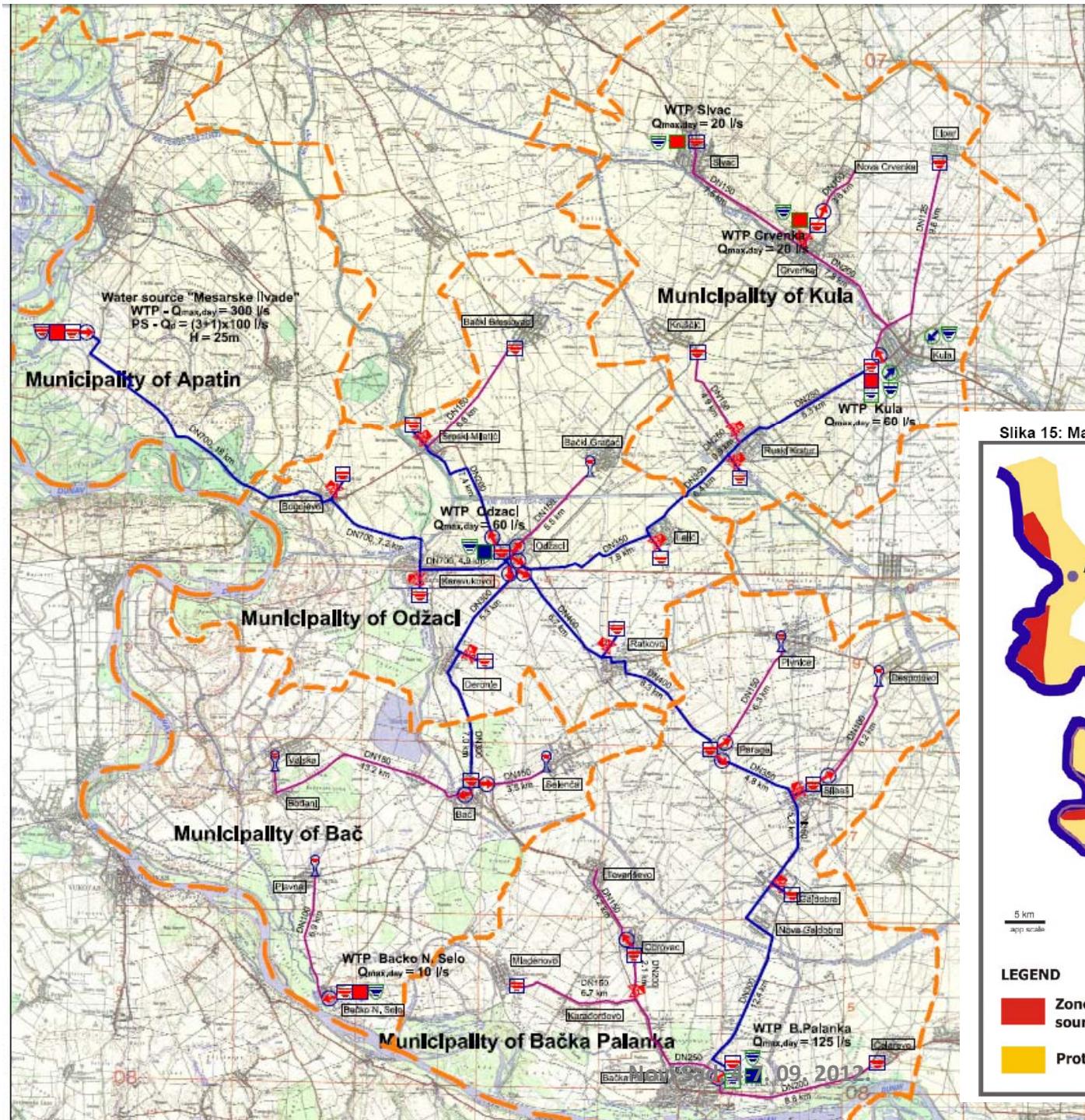

Tabela 13: Projekcija potreba – maksimalne dnevne potrebe vode

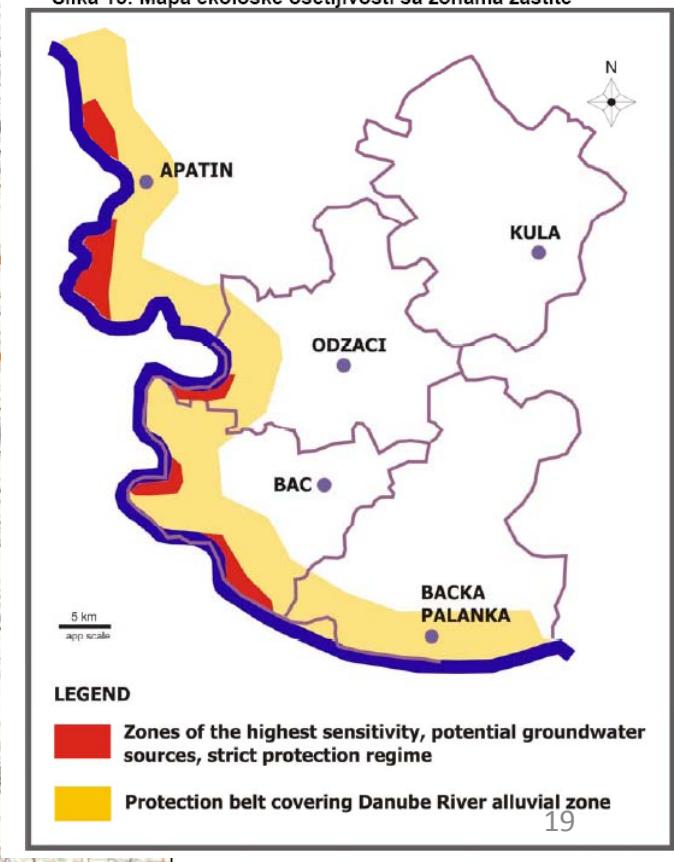
	Q max dnevno – bruto ukupno (l/s)	2007.	2012.	2022.	2032.	2042.
Kula	131.9	144.4	151.1	161.2	169.1	
Bačka Palanka	239.3	209.9	215.2	216.1	217.0	
Odžaci	117.6	110.7	117.7	118.4	119.3	
Bač	56.2	51.8	55.2	55.6	55.9	
Ukupno	545.0	516.7	539.2	551.3	561.4	
<i>Raspoloživi održivi izvori vode - Q max dan (l/s)</i>						
Godina	2007.	2012.	2022.	2032.	2042.	
Kula	130	130	100	100	100	
Bačka Palanka	125	125	100	100	100	
Odžaci	60	60	190	190	190	
Bač	20	20	180	180	180	
Ukupno	335	335	570	570	570	

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

18

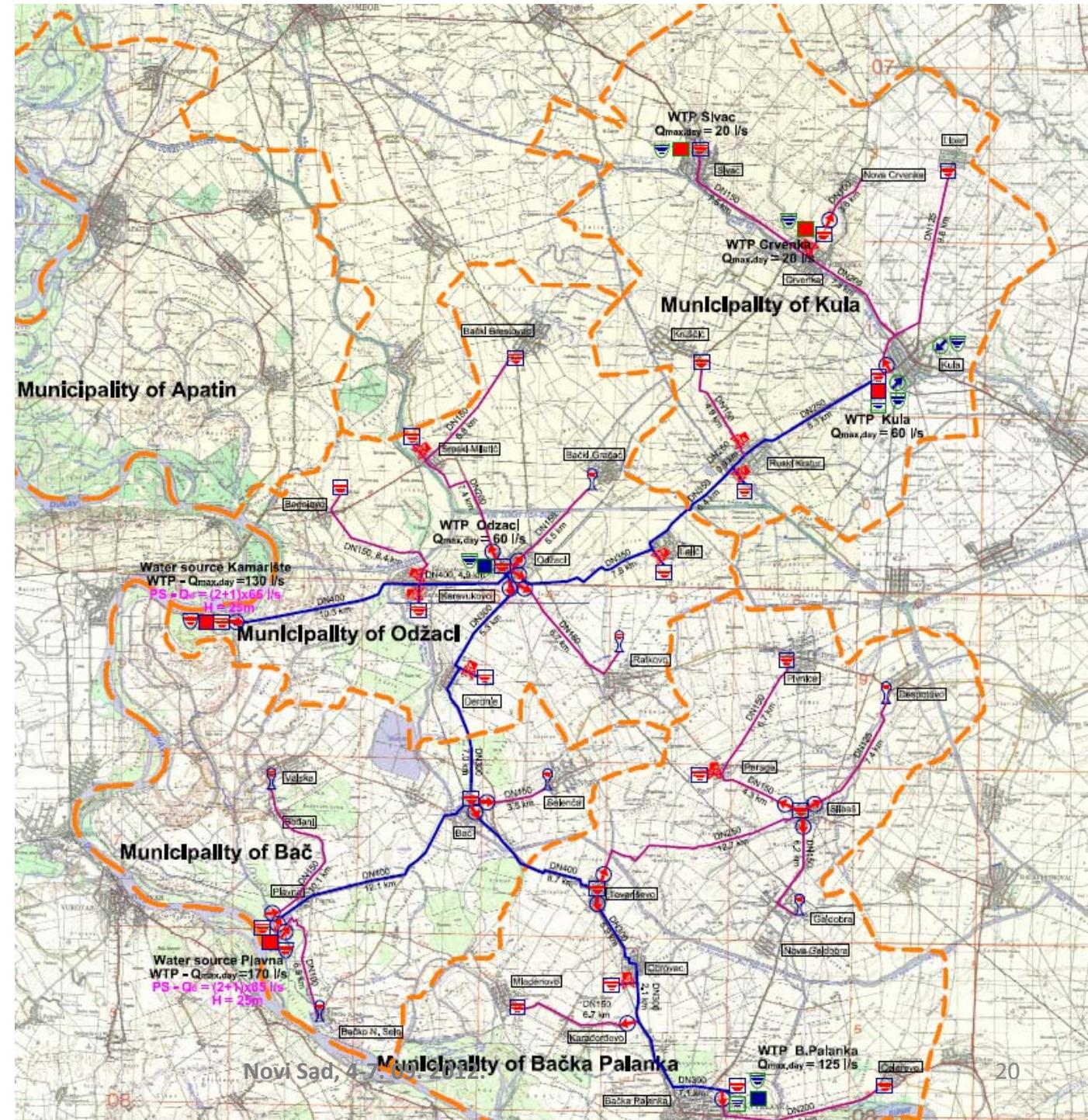
Slika 15: Mapa ekološke osetljivosti sa zonama zaštite

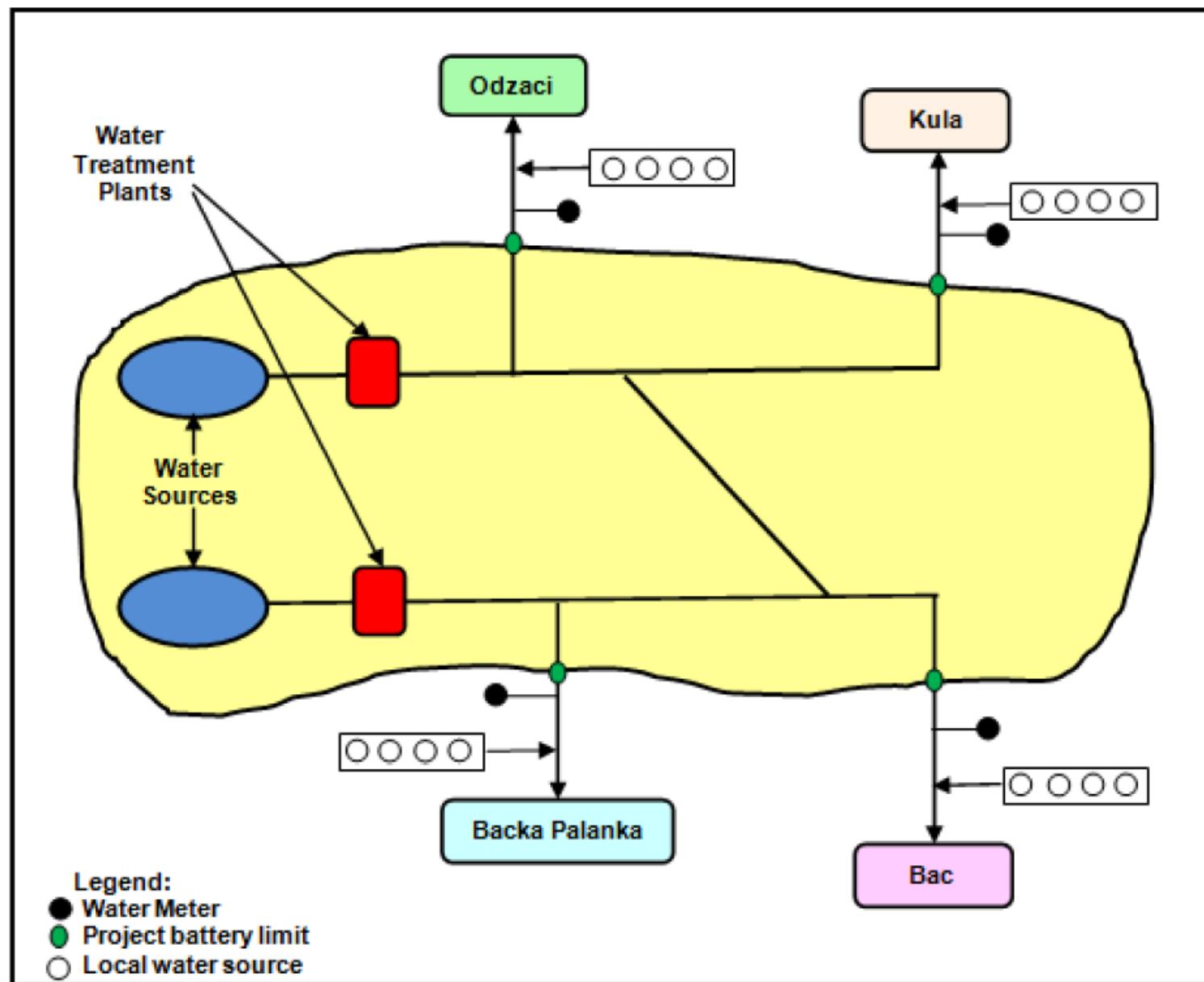

Mađarska-Srbija

IPA prekogranični program

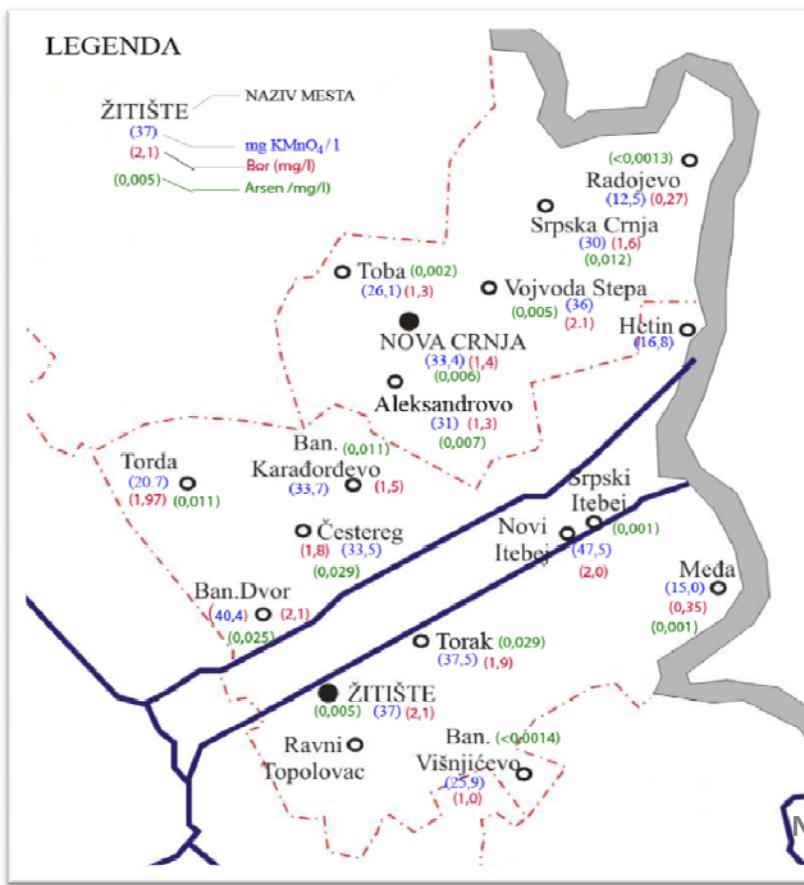

Slika 13: Granice odgovornosti Vodovoda JZ Bačka

PRIMER (6)

Područje opštine Žitište, Nova Crnja i Sečanj

Moguća izvorišta

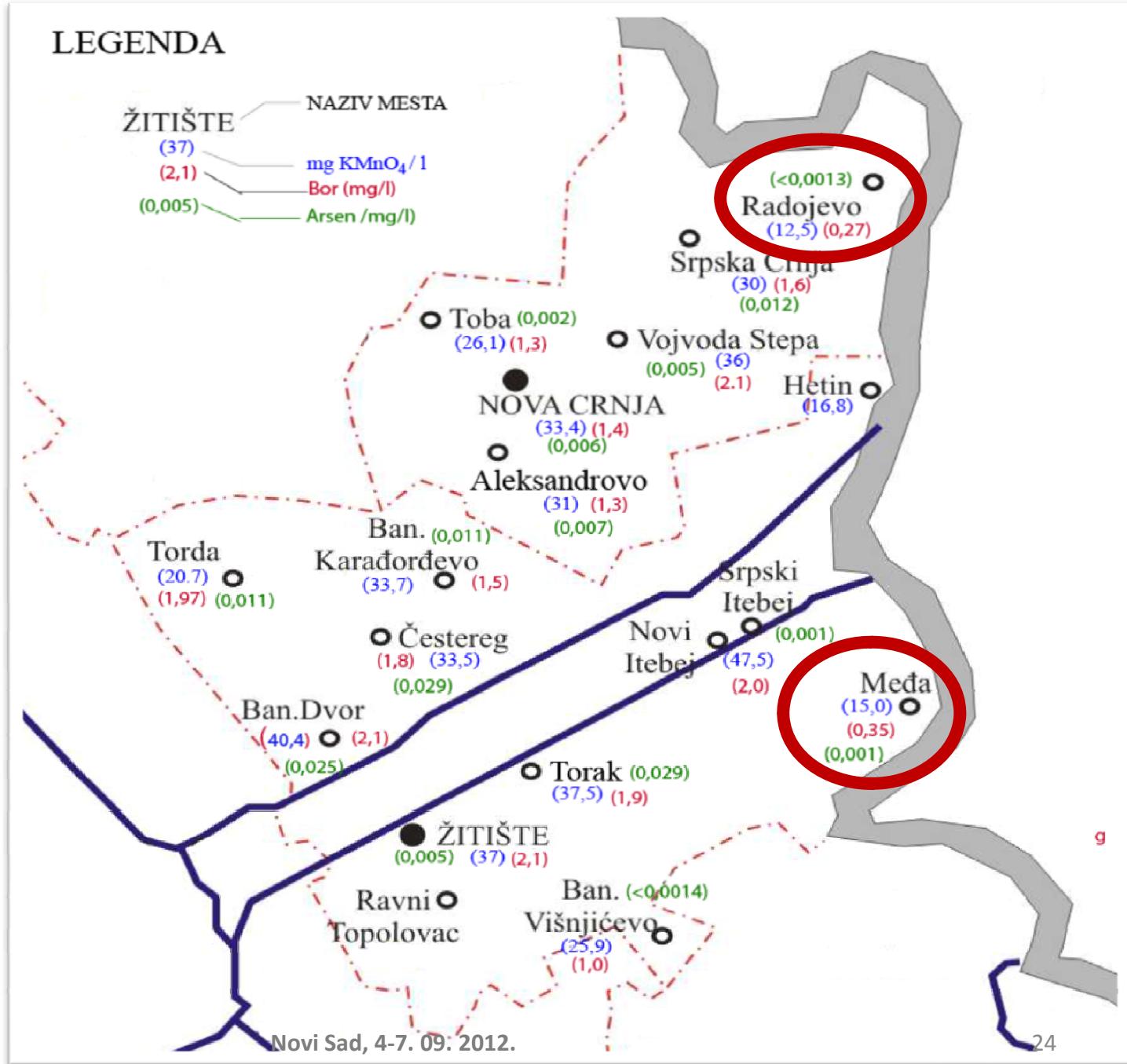
- **Varijanata A.**
  - Lokacija sadašnjih izvorišta vode za piće za naselja
    - Međa i
    - Radojevo.
- **Varijanta B.**
  - Druga lokacija je određena na osnovu podataka iz Strategije vodosnabdevanja i zaštite voda u AP Vojvodini. To su dva područja u jugoistočnom Banatu.
    - **Prvo izvorište** (lokacija) je oblast koja zahvata naselja Jarkovac – Banatska Dubica – Dobrica – Samoš ili
    - **Drugo izvorište** (lokacija) naselja Šurjan – Boka – Konak - rumunска granica.
- **Varijanta C.**
  - Za svako naselje se projektuje i gradi postrojenje za preradu vode iz postojećih izvorišta.

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

A Varijnta

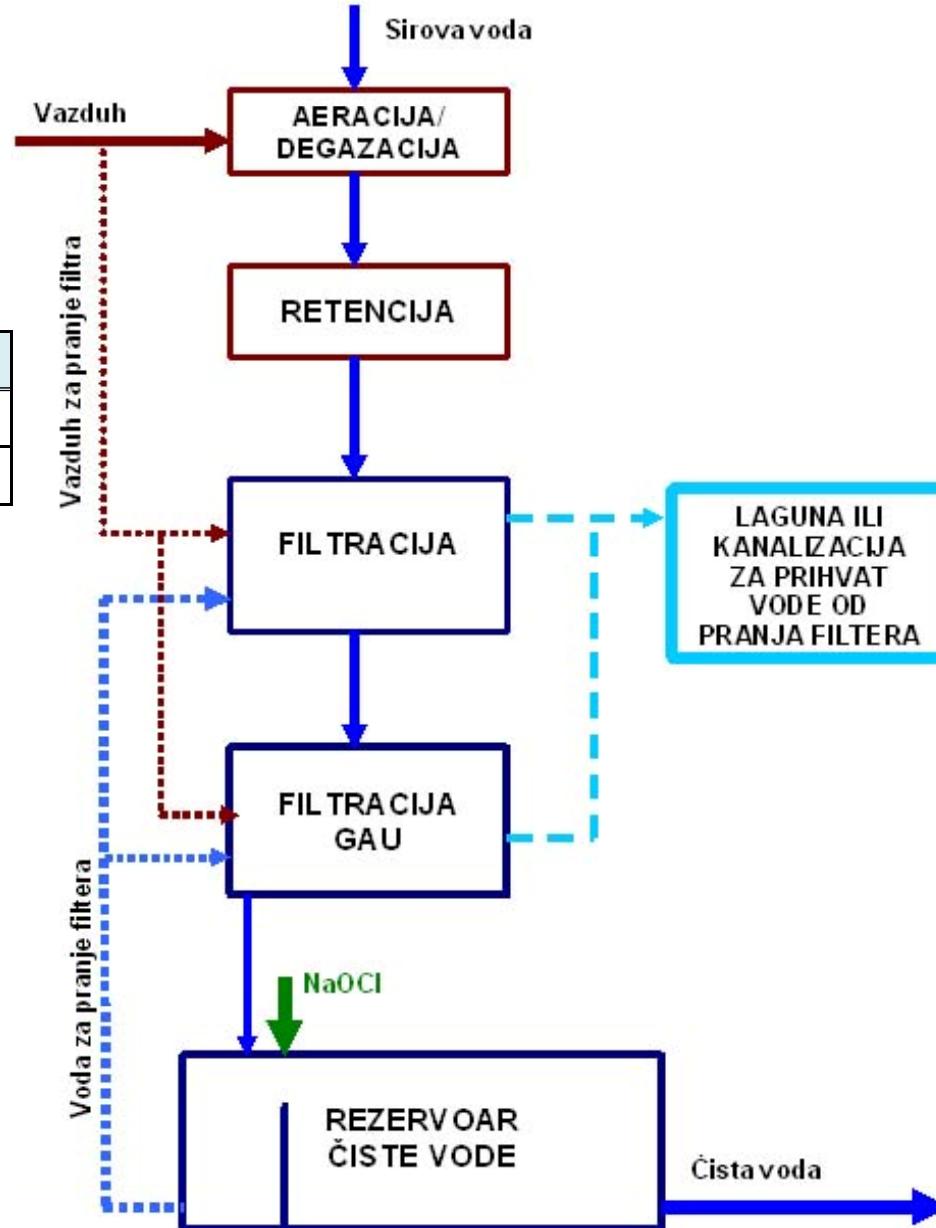
Kvalitet vode u izvorištu u pogledu sadržaja organskih materija i toksičnih materija kao što su jedinjenja arsena i bora.

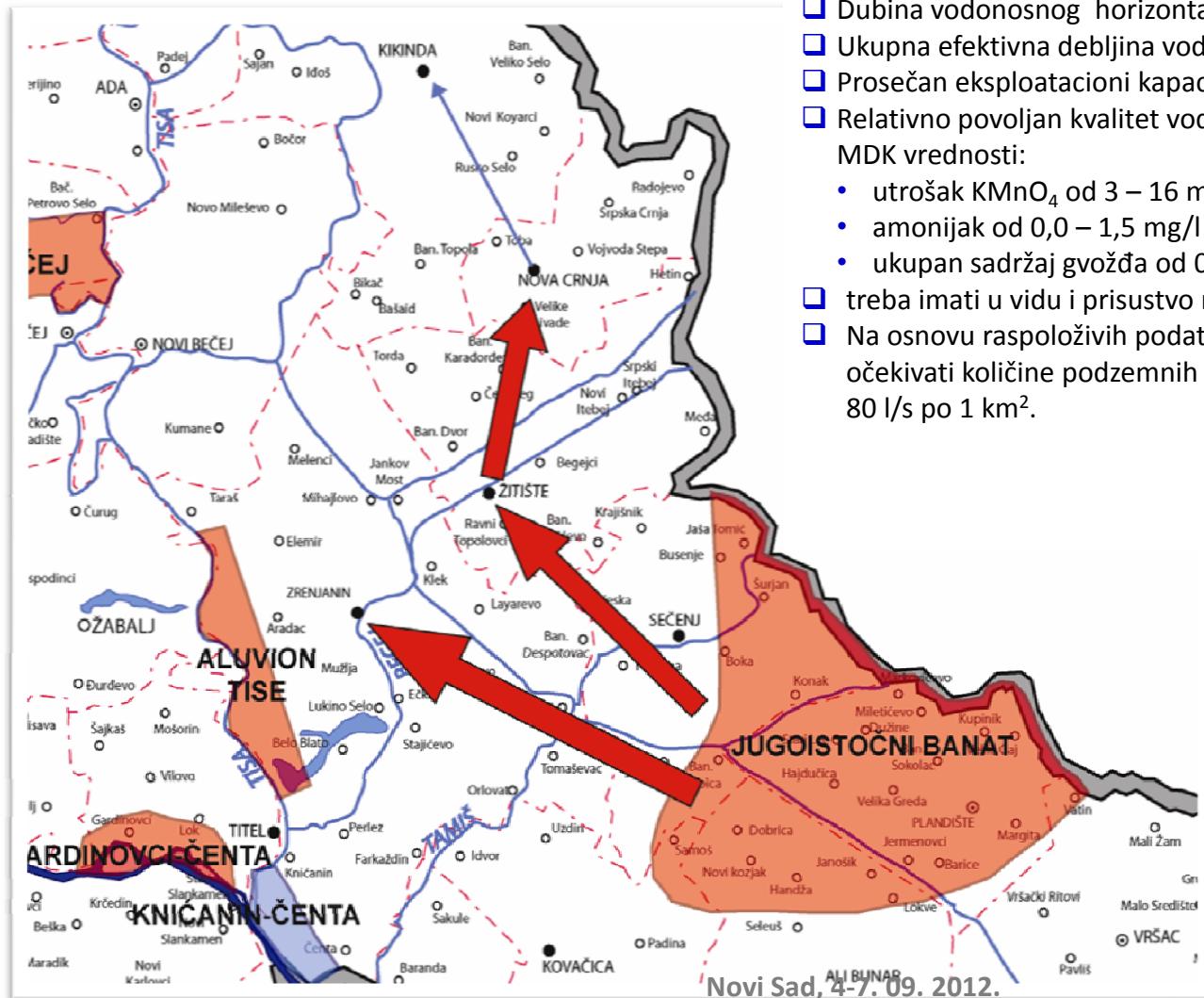
Izvoriste	Kapacitet (L/s)
Radojevo	50
Meda	70

Šema procesa C (parametri kvaliteta vode na koje se deluje: CH_4 , CO_2 , NH_3 , Fe , Mn , organske materije < 20 mg $KMnO_4/L$)

B Varijanta

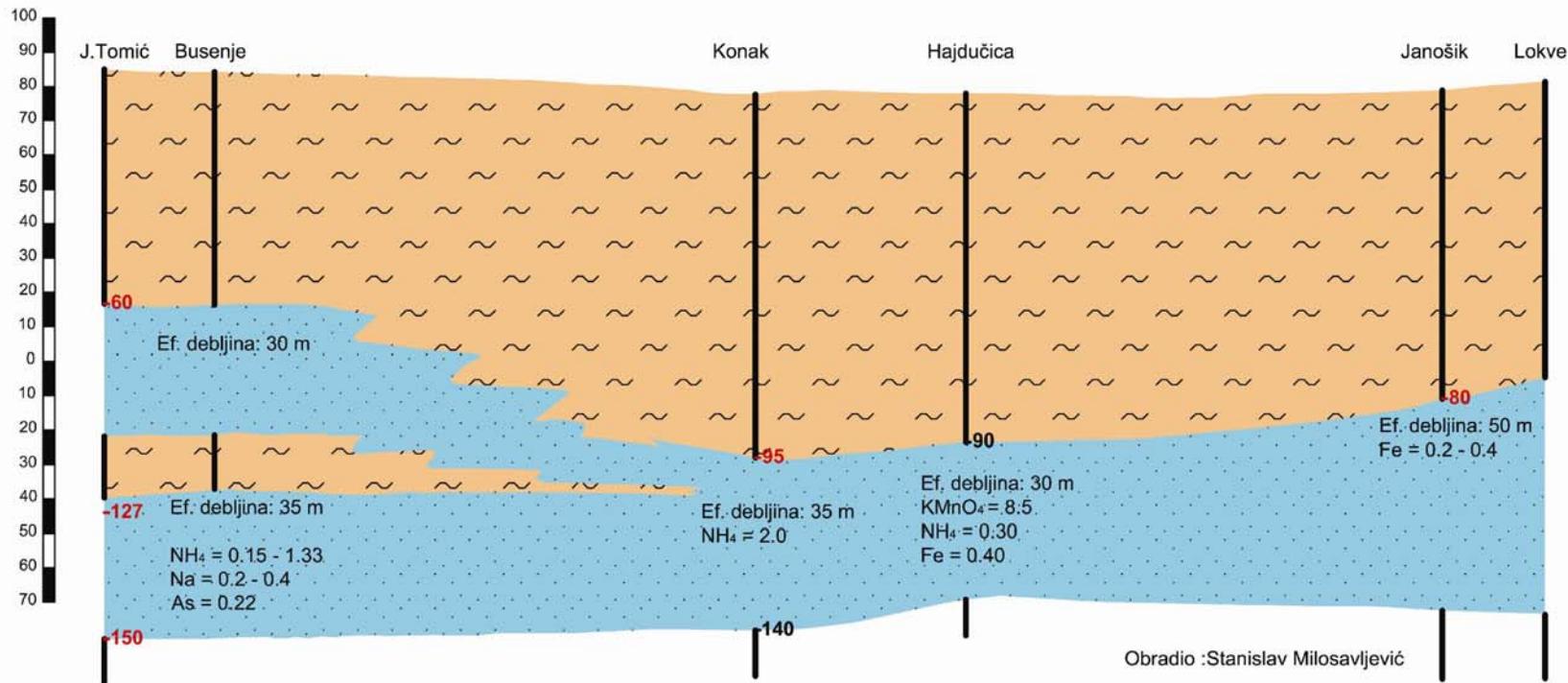
Mikroregionalni vodovodni sistem za Srednji Banat (sa mogućnošću povezivanja sa mikroregionalnim sistemom Kikinda)

Osnovni hidrogeološki podaci o potencijalnom izvoruštu:

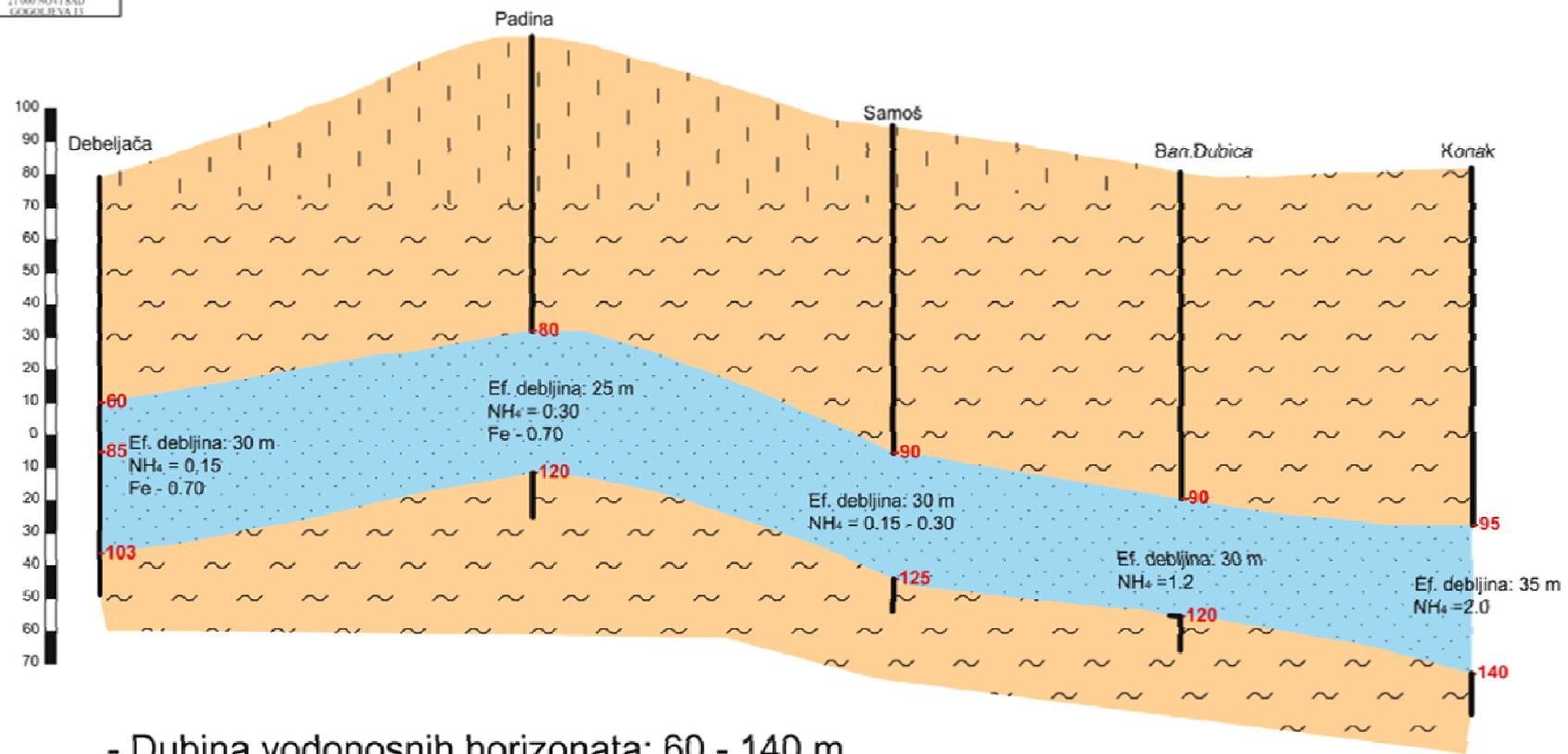
- Dubina vodonosnog horizonta 60-190 m (3 – 4 vodonosna sloja),
- Ukupna efektivna debљina vodonosnih slojeva oko 30 m,
- Prosečan eksplotacioni kapacitet bušenog bunara 15-20 l/s,
- Relativno povoljan kvalitet vode. Samo su sledeći parametri iznad MDK vrednosti:
  - utrošak KMnO₄ od 3 – 16 mg/l (dozvoljeno 8),
  - amonijak od 0,0 – 1,5 mg/l (dozvoljeno 0,1 – 1,0),
  - ukupan sadržaj gvožđa od 0,1 – 0,7 (dozvoljeno 0,3).
- treba imati u vidu i prisustvo metana, zbog potrebe degazacije.
- Na osnovu raspoloživih podataka na ovom prostoru mogu se očekivati količine podzemnih voda na većem delu prostora od 60-80 l/s po 1 km².

ŠEMATSKI HIDROGEOLOŠKI PROFIL JAŠA TOMIĆ - LOKVE

- Dubina vodonosnih horizonata: 60 - 150 m
- Efektivna debljina: 30 - 65 m
- Parametri iznad MDK
  - NH₄ = 0.15 - 2.0
  - Fe = 0.2 - 0.4
  - As = 0.22

ŠEMATSKI HIDROGEOLOŠKI PROFIL DEBELJAČA - KONAK

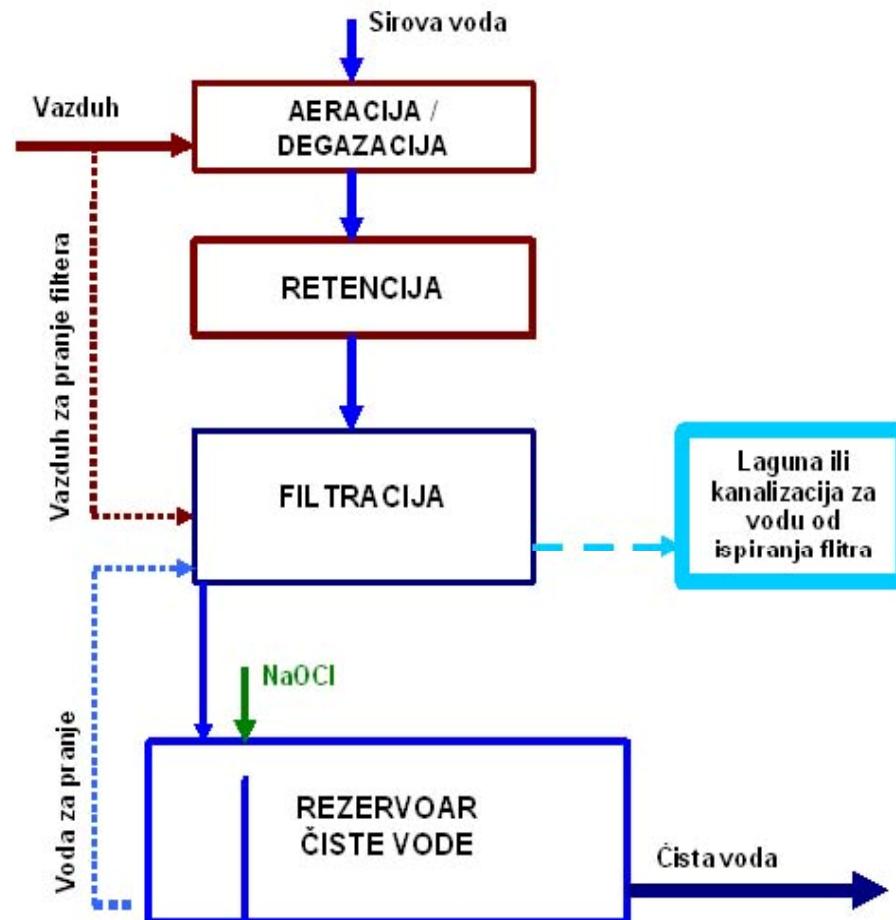

- Dubina vodonosnih horizonata: 60 - 140 m
- Efektivna debeljina: 25 - 35 m
- Parametri iznad MDK
  - $NH_4 = 0.15 - 2.0$
  - $Fe = 0.1 - 0.7$

Obradio : Stanislav Milosavljević

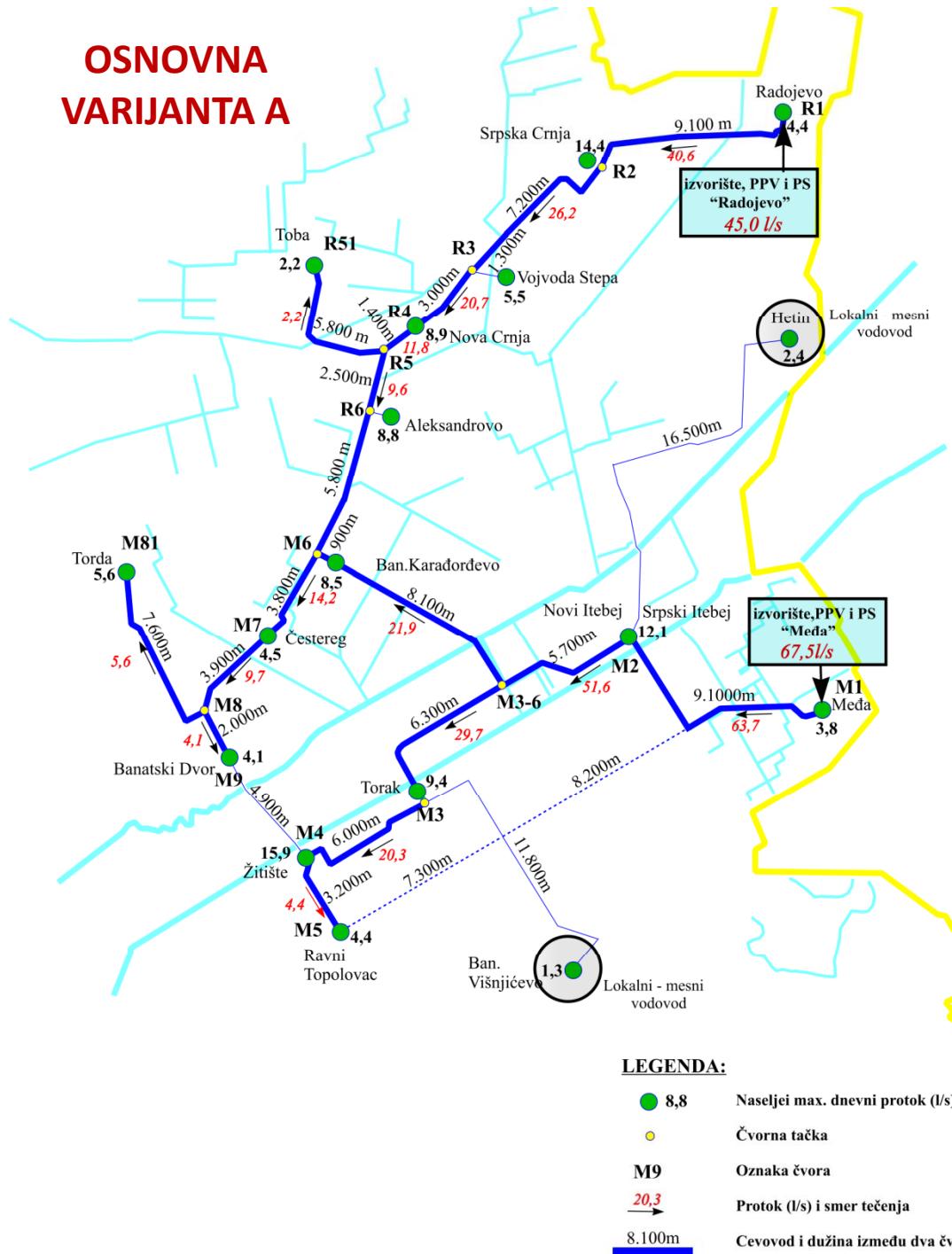

Naselje	Kapacitet (l/s)
Banatska Dubica (u opštini Sečanj) Ili neki drugo mesto na obeleženom regionu	180

Šema procesa B (parametri kvaliteta vode na koje se deluje: CO_2 , CH_4 , NH_3 , Fe i Mn)

OSNOVNA VARIJANTA A

U varijanti A sistem pokriva naselja opština Žitište i Nova Crnja.

Izvorišta iz kojih se sistem snabdeva vodom su "Radojevo" i "Meda".

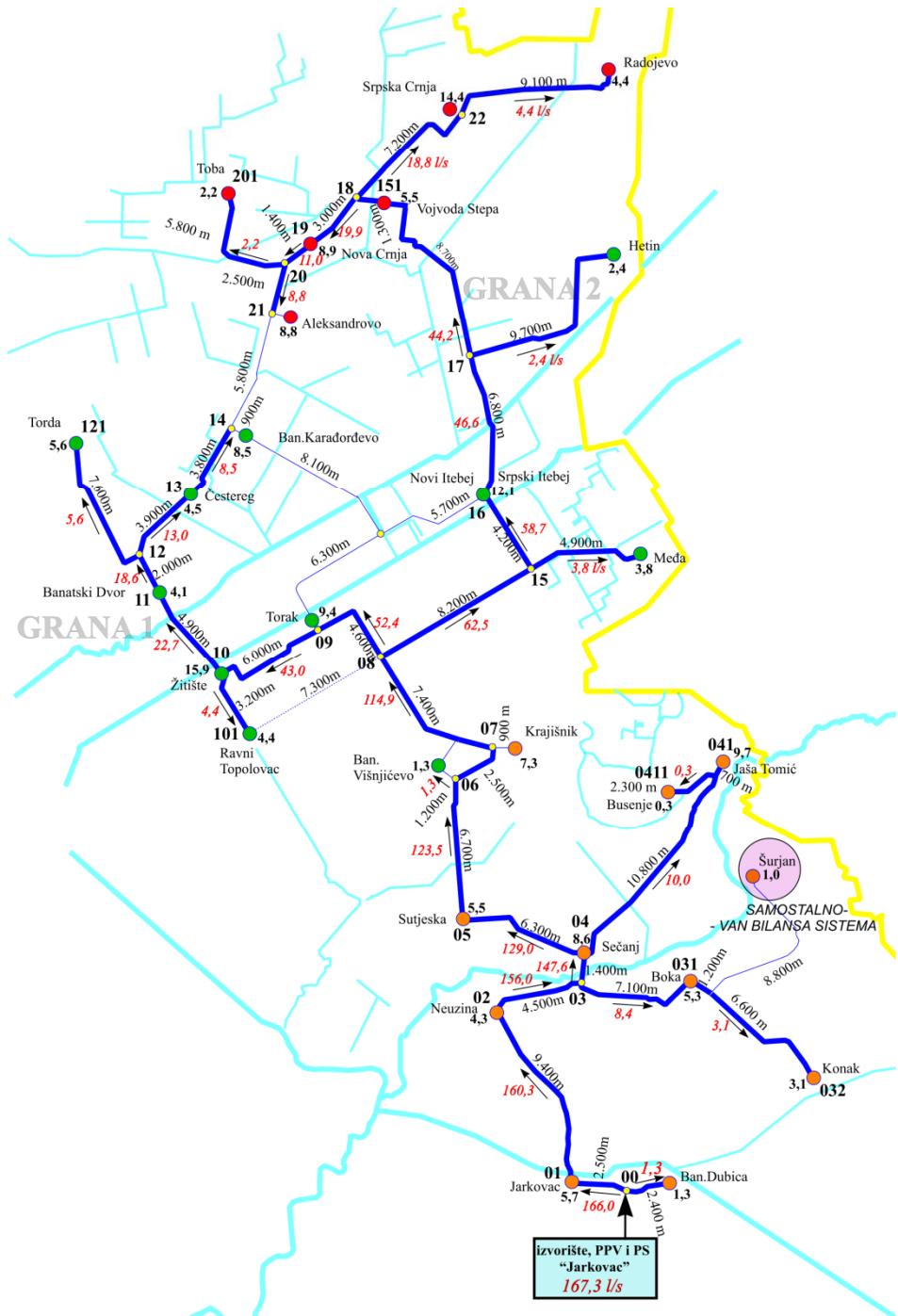
Na lokacijama izvorišta su i osnovne pumpne stanice sistema sa svojim baznim rezervoarima.

U sistemu magistralnih cevovoda uočavaju se dva osnovna pravca.

Pravac koji kreće od izvorišta "Meda" nastavlja preko Itebeja, Toraka i Žitišta, da bi se završio u Ravnom Toplovcu.

Drugi pravac sa početnom tačkom na izvorištu "Radojevo", pruža se preko Srpske Crnje, Vojvoda Stepe, Nove Crnje, Aleksandrova, Česterega do Banatskog Dvora. Sa ovog pravca se odvajaju ogranci ka Tobi i Tordi.

Ova dva pravca su spojena cevovodom između Banatskog Karadorđeva i linije Itebej – Torak.

OSNOVNA VARJANTA B

Osnovni magistralni pravac, ukupne dužine 40,7 km, počinje na osnovnoj pumpnoj stanici sistema (PS „Jarkovac“) proteže se duž saobraćajnice kroz naselja Jarkovac, Neuzina, Sečanj i Krajišnik do glavne račve gde se grana ka Toraku (grana 1) i Tobi (grana 2). Celom dužinom ovaj cevovod je DN 500, a proticaj se menja od 166 l/s kod pumpne stanice do 114,9 l/s na poslednjoj deonici od Krajišnika do glavne račve. Sa osnovnog pravca se odvajaju dva ogranka.

Prvi je ka Boki i Konaku, ukupne dužine 14,9 km, profila DN160 i DN110 mm.

Drugi ogrank vodi ka naselju Jaša Tomić, dužine 10,8 km profila DN180 mm. Od Jaše Tomića do Busenja je cevovod DN63 mm, dužine 2.300 m.

Dovodnik za Banatsku Dubicu DN75, dužine 2.400 m povezan je direktno na osnovnu pumpnu stanicu PS „Jarkovac.“

FINANSIJSKA ANALIZA VARIJANTI A Megoldások finansziális analízise

Poslovi	Varijanta A (EUR)	Varijanta B (EUR)
Hidrogeoloških istražnih radova-hidrogeológiai kutatások	396480	410480
Pilot istraživanje tehnologije pripreme vode za piće-pilot	319000	294000
Izgradnja Izvorišta-forrás kiépítése	1140000	1830000
Postrojenje za pripremu vode PPV-víztisztító kiépítése	2999000	2724000
Glavni cevovodi-fő vízvezetékek	8740500	20702600
Pumpne stanice-pumpával rendelkező állomások	223127	469523
Rezervoari-rezervoárok	1335000	1945000
Ukupno	15. 153.107	28.375.603

Poslovi	Varijanta C Cena (EUR)
Dodatni radovi na izvorištu-egyébb munkák a forrásál	500000
Pilot istraživanje tehnologije pripreme vode za piće-pilot kutatások	669962
Postrojenje za pripremu vode PPV-	12253692
Pumpne stanice-pumpával rendelkező állomások	143050
Rezervoari-rezervoárok	1250000
Ukupno	14.816.704

Eksplotacioni troškovi (utrošak energije i održavanje bez radne snage i ostalih troškova)

	Varijanta A	Varijanta B	Varijanta C
Proizvodena voda (m ³ /god)	3.787.320	5.676.480	3.787.320
Cena proizvodnje vode (EUR/god)	267.000	273.000	1.386.000
Cena Distribucije vode (EUR/god)	534.239	1.146.384	180.000
Cena vode			
Proizvodnja vode (EUR/m ³)	0,070	0,048	0,366
Distribucija vode (EUR/m ³)	0.141	0.202	0.047
UKUPNO (EUR/m³)	0.21	0.25	0.41

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

ULOGA PILOT ISTRAŽIVANJA U STRATEGIJI VODOSNABDEVANJA

Značajan segment ukupnih istraživanja u oblasti vodosnabdevanja su istraživanja procesa i **procesnih tehnologija pripreme vode za piće**, bilo da se radi o

- novim naučnim saznanjima,
- novim i inoviranim tehnološkim rešenjima.

Faze istraživanja

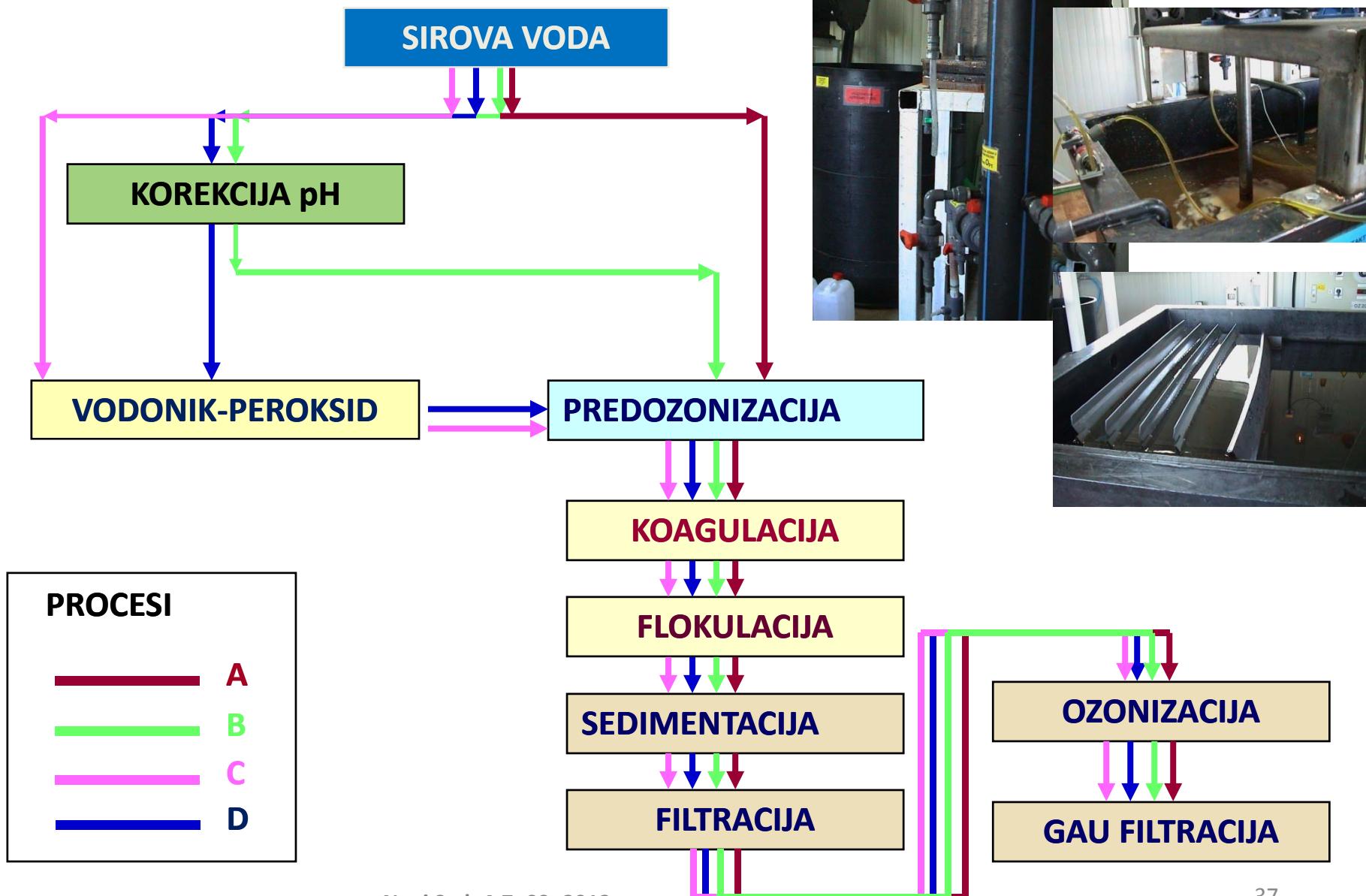
- **Prvu fazu** čine fundamentalna istraživanja koja predstavljaju bazu za nove pomake i otvaraju puteve za kreaciju novih rešenja u tehnici i tehnologiji pripreme vode za piće.
- **Drugu fazu** čine laboratorijska istraživanja koja predstavljaju neophodan korak u proveri ideja za celovita rešenja
- **Treća faza**, tzv. "PILOT" istraživanja koja predstavljaju sinteznu proveru, u prethodnom postupku osmišljenih rešenja, pre njihove finalizacije.

"Pilot" istraživanja su izuzetno korisna za:

- **utvrđivanje procesnih parametara u uslovima koji su slični realnim;**
- **proveru efekata tehnologije osmišljene na bazi prethodnih istraživanja;**
- **upoređenje dve ili više tehnologija odabranih u prethodnom postupku;**
- definisanje efekata i **optimizovanje pojedinih procesnih faza;**
- proveru **efekata dva ili više procesa** u okviru iste tehnološke linije;
- proveru **efekata različitih konfiguracija tehnološke linije** komponovane od istih procesnih faza;
- definisanje i **optimizovanje procesnih parametara uređaja i opreme;**
- utvrđivanje **dejstva pojedinih (ili grupe) procesnih supstanci ili procesnih medijuma;**
- proveru i **optimizovanje rada uređaja i postrojenja u funkciji;**
- **edukaciju, usavršavanje i transfer "now-how".**

PRIMER

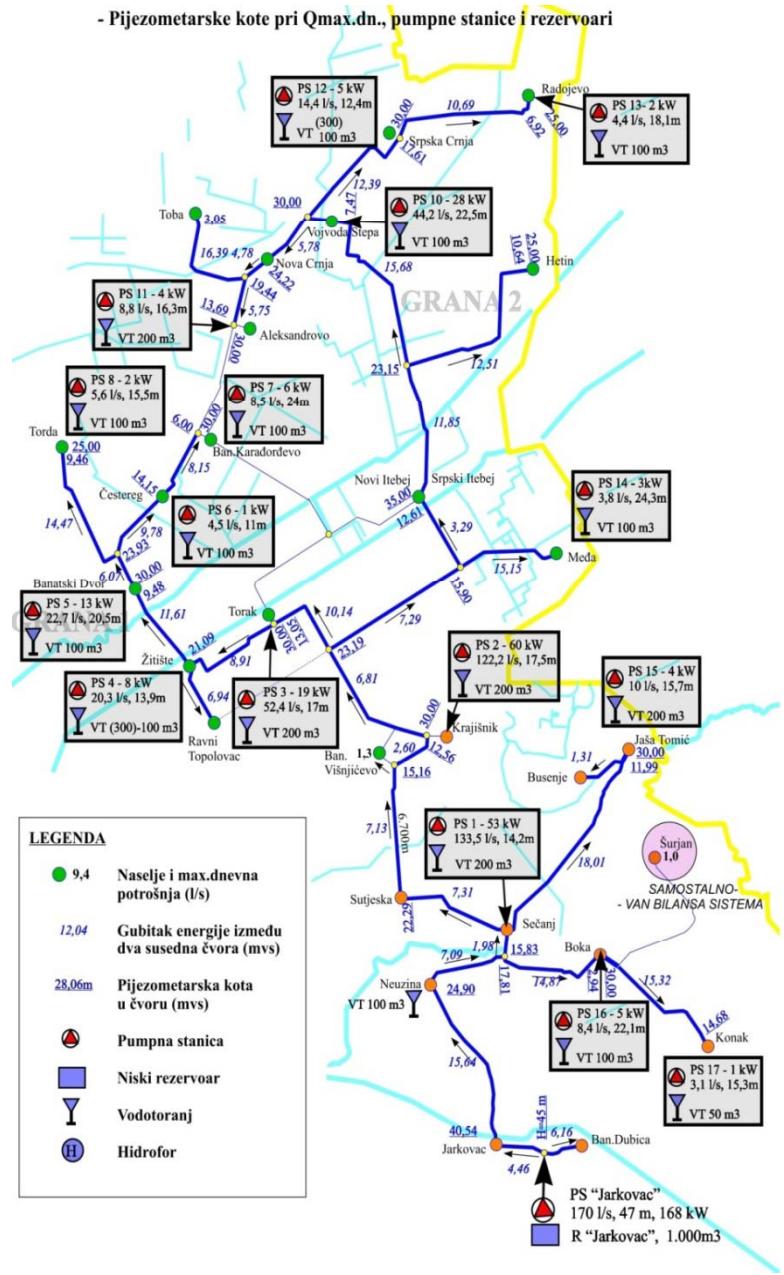
- Osim nesporognog značaja u **oblasti istraživanja, osvajanja i usvajanja novog**, "PILOT" istraživanja, posebno u našim uslovima, imaju ogroman značaj u
  - **procesu realizacije novih postrojenja,**
  - inoviranja postojećih kapaciteta za pripremu vode za piće
- Ovo stoga što se uz nevelike troškove (reda 0,5 do 1 % investicija u industrijska postrojenja) kroz "PILOT" istraživanja najrealnije se mogu proveriti
  - koncepcijske zamisli,
  - uporediti više mogućih varijanti rešenja,
  - optimizovati delovi procesa ili cele tehnološke linije i
  - **egzaktno definisati podloge za projektovanje.**

Svetska i naša iskustva ukazuju:

- Da male investicije u "PILOT" istraživanja donose velike koristi i u kvalitativnom smislu (izbor optimalnog rešenja i dokaz njegove valjanosti) i
- U kvantitativnom smislu (značajne uštede kako u fazi investiranja tako i u fazi operativnog rada).

Lako se opredlimo za hidratehničke proračune u različitim varijanatama

- Pijezometarske kote pri Qmax.dn., pumpne stanice i rezervoari

Oznaka pumpne stанице	Lokacija	Protok [l/s]	Snaga pumpe [kW]		Investicione vrednost pumpne stанице [€]
			računska	instalisana	
PS "Jarkovac"	izvorište "Jarkovac"	170,00	112	168	167.790
PS1	Sečanj	133,50	26	53	58.264
PS2	Krajišnik	122,20	30	60	65.640
PS3	Torak	52,40	12	19	24.247
PS4	Žitište	20,30	4	8	11.069
PS5	Banatski Dvor	22,70	7	13	16.955
PS6	Čestereg	4,50	1	1	1.914
PS7	Banatsko Karađorđevo	8,50	3	6	7.997
PS8	Torda	5,60	1	2	3.411
PS9	Itebelj	58,70	18	37	44.160
PS10	Vojvoda Stepa	44,20	14	28	33.460
PS11	Aleksandrovo	8,80	2	4	5.626
PS12	Srpska Crnja	14,40	2	5	6.994
PS13	Radojevo	4,40	1	2	3.118
PS14	Meda	3,80	1	3	3.612
PS15	Jaša Tomić	10,00	3	5	7.060
PS 16	Boka	8,40	3	5	7.264
PS17	Konak	3,10	1	1	1.862
UKUPNO		241	420	470.444	

Lokacija Rezervoara	Tip rezervoara	Potrebita zapremina rezervoara [m ³]	Investicione vrednost rezervoara[€]
Izvorište "Jarkovac"	niski	1.000	300.000
Neuzina	vodotoranj	100	75.000
Sečanj	vodotoranj	200	105.000
Krajišnik	vodotoranj	200	105.000
Torak	vodotoranj	200	105.000
Žitište*	vodotoranj	(300) - 100	75.000
Banatski Dvor	vodotoranj	100	75.000
Čestereg	vodotoranj	100	75.000
Banatsko Karađorđevo	vodotoranj	200	105.000
Torda	vodotoranj	100	75.000
Itebelj	vodotoranj	200	105.000
Vojvoda Stepa	vodotoranj	100	75.000
Nova Crnja	vodotoranj	100	75.000
Aleksandrovo	vodotoranj	200	105.000
Toba	hidrofor	2x3	10.000
Srpska Crnja*	vodotoranj	(300) - 100	75.000
Radojevo	vodotoranj	100	75.000
Meda	hidrofor	2x3	10.000
Jaša Tomić	vodotoranj	200	105.000
Boka	vodotoranj	100	75.000
Konak	vodotoranj	50	65.000
UKUPNO			1.945.000

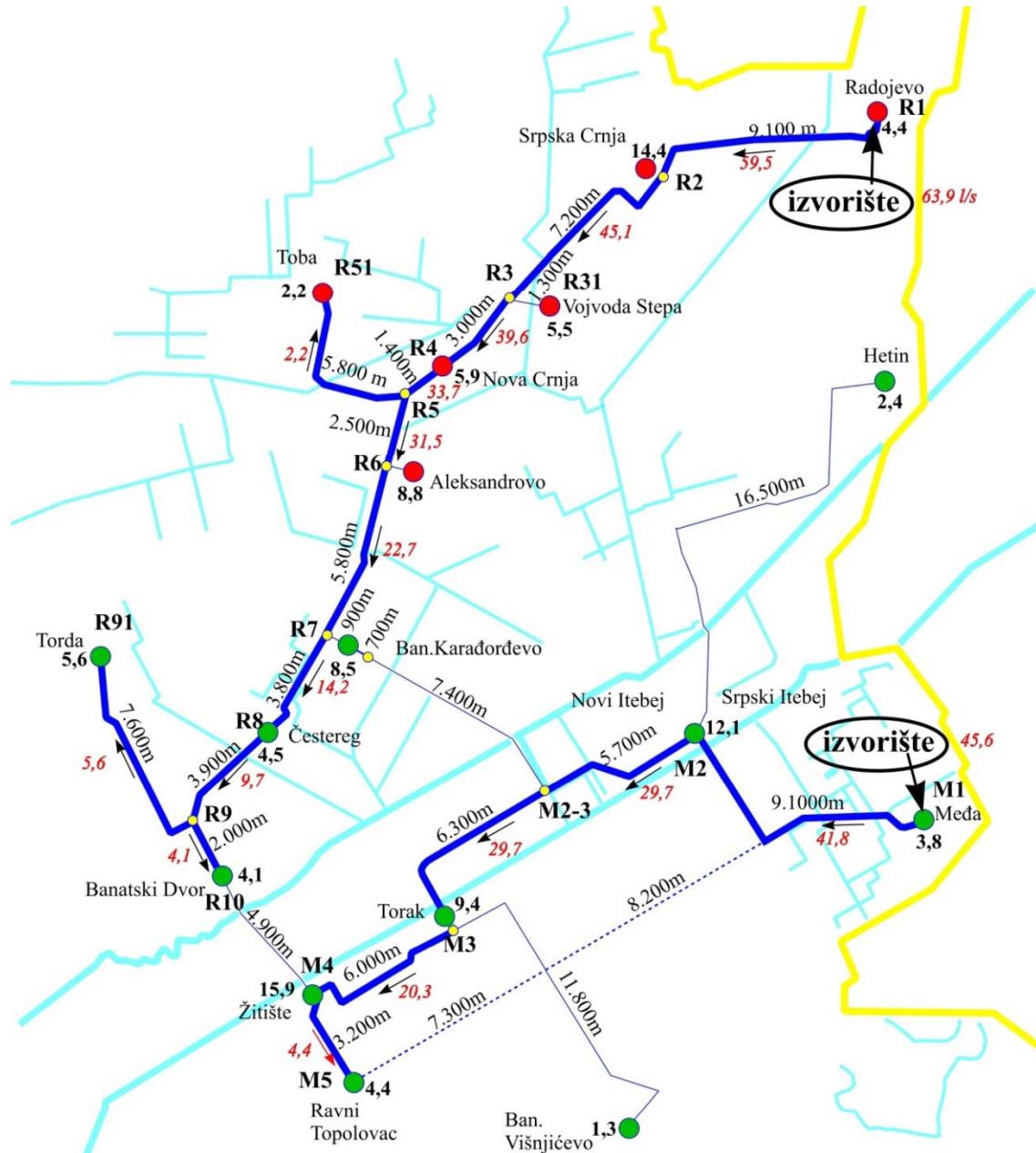
Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

Podvarijanta A1

Izvorišta:

- Radojevo snabdeva naselja na levoj obali Begeja sa 63,9 l/s
- Međa snabdeva naselja na levoj obali Begeja sa 45,6 l/s

Dužina mreže: 88,4 km
Investiciona vrednost glavnih cevovoda po stanovniku: **273 €**

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

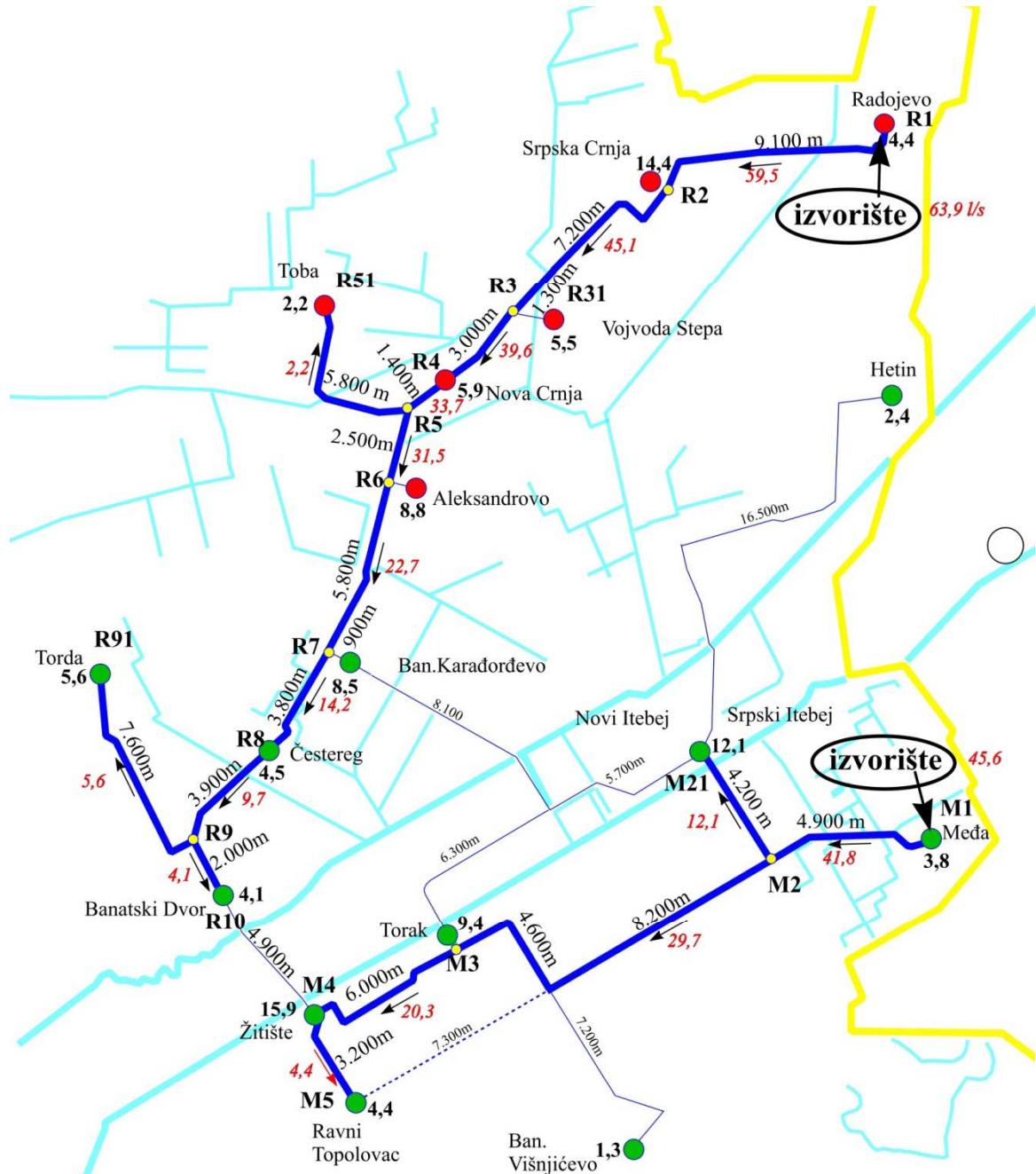
Podvarijanta A2

Izvorista:

- Radojevo: 63,9 l/s
- Međa: 45,6 l/s

Dužina mreže: 89,2 km

Investiciona vrednost po stanovniku: **275 €**

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

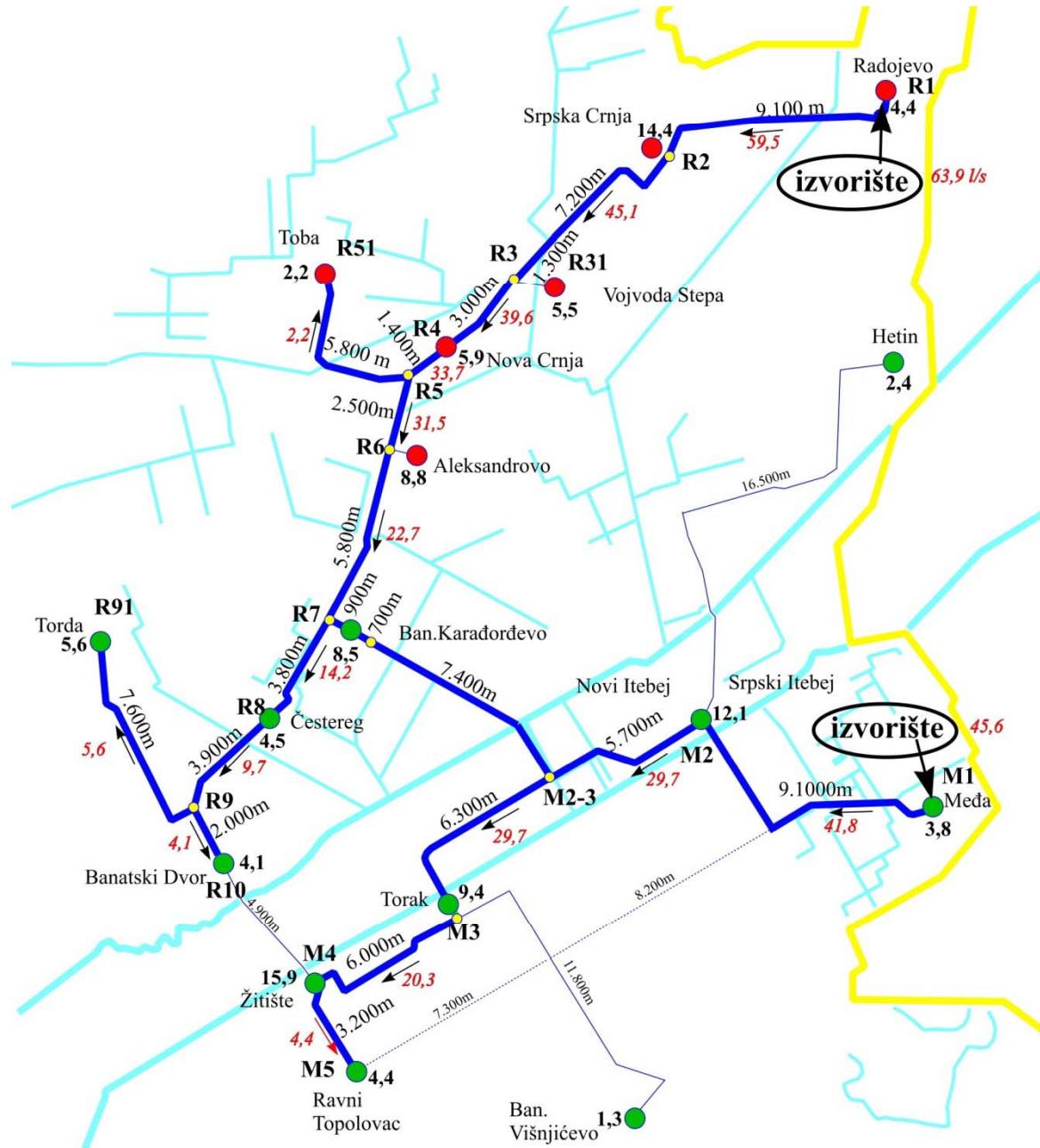
Podvarijanta A3

Izvorišta:

- Radojevo: 63,9 l/s
- Međa: 45,6 l/s

Dužina mreže: 88,4 km

Investiciona vrednost po stanovniku: **297 €**

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

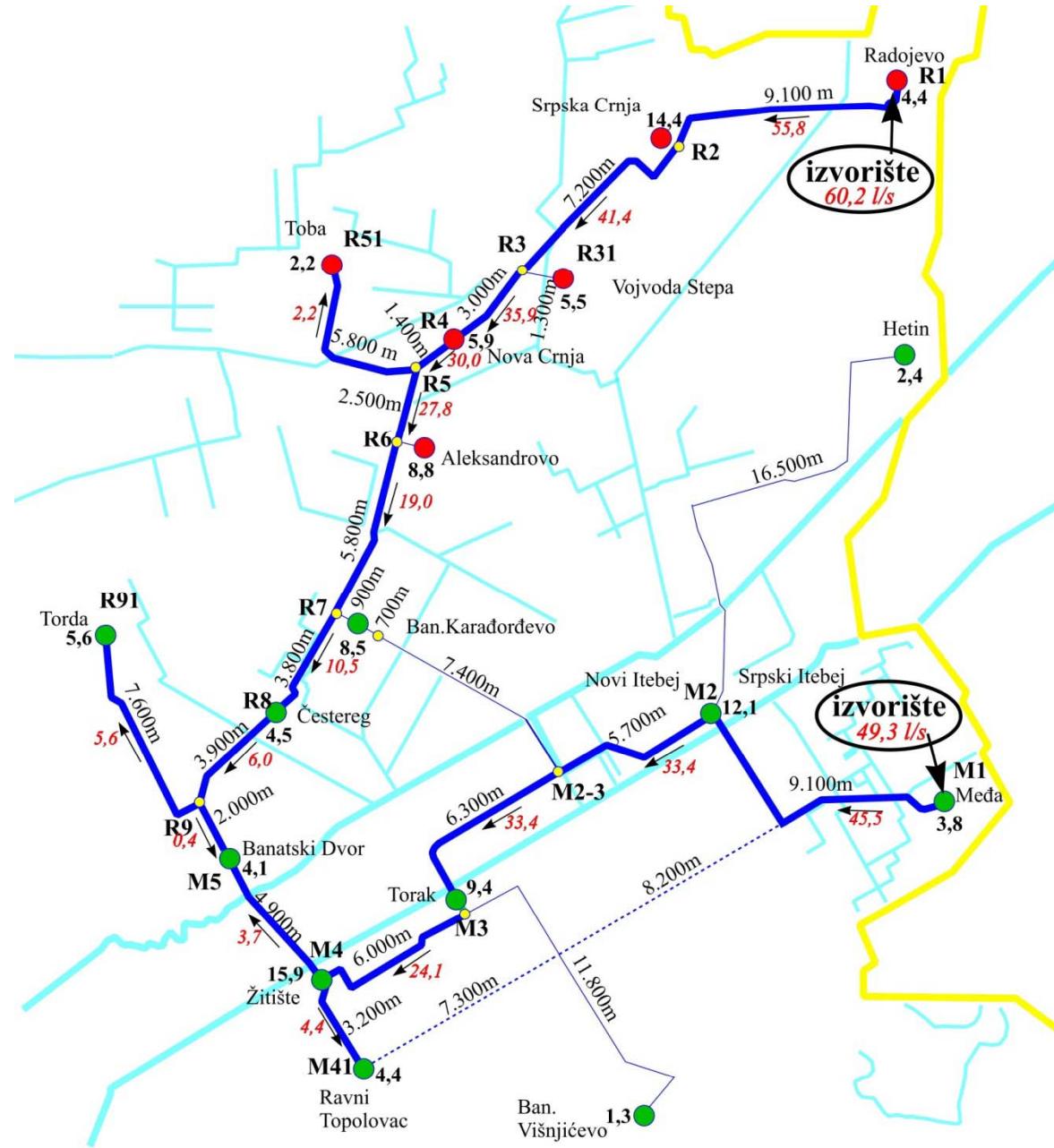
Podvarijanta A4

Izvorišta:

- Radojevo: 60,2 l/s
- Međa: 49,3 l/s

Dužina mreže: 90,1 km

Investiciona vrednost po stanovniku: **268 €**

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

Mađarska-Srbija

IPA prekogranični program

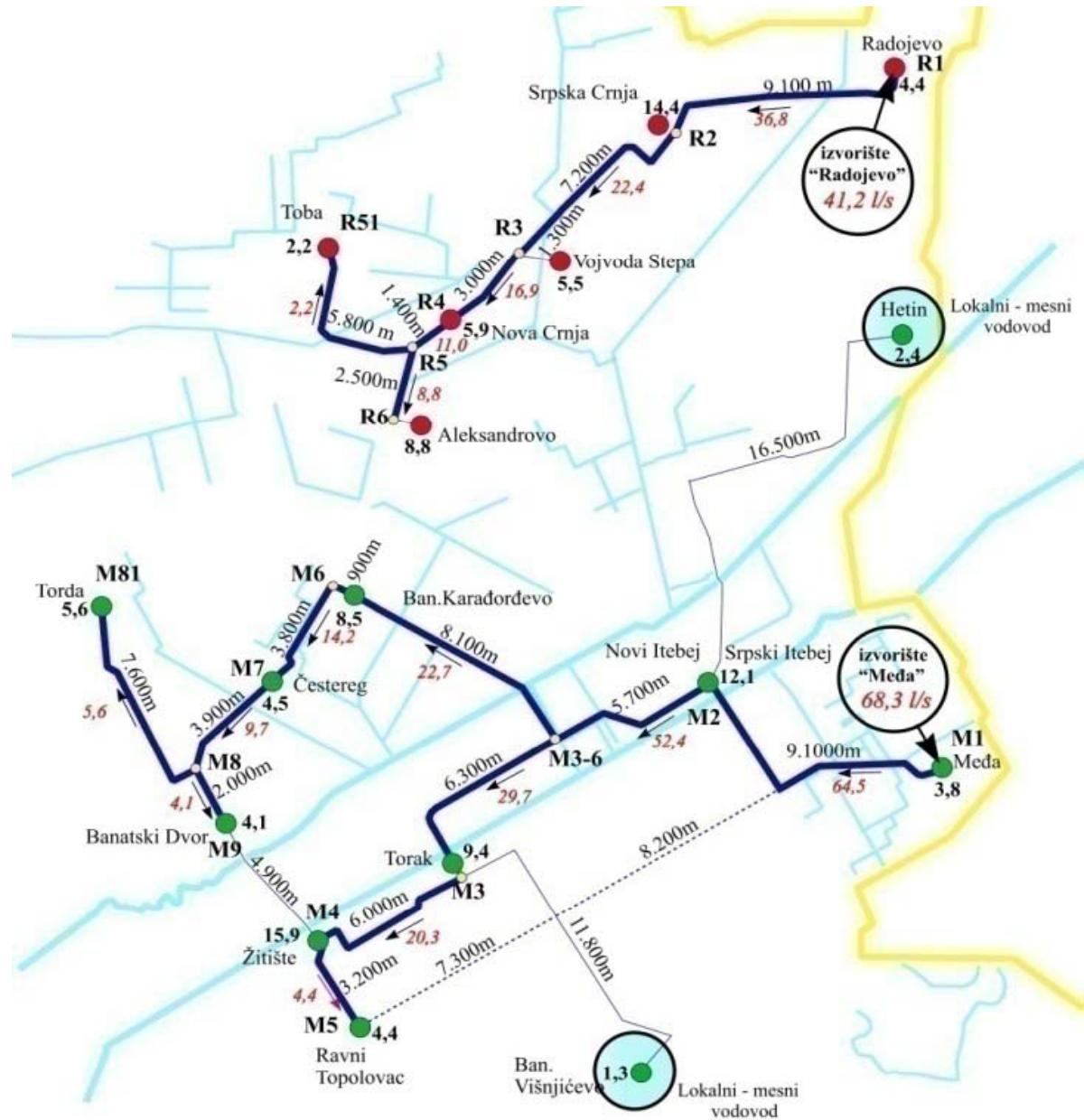
Podvarijanta A5

Izvorišta:

- Radojevo: 41,2 l/s
- Međa: 68,3 l/s

Dužina mreže: 91,6 km

Investiciona vrednost po stanovniku: **243 €**

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

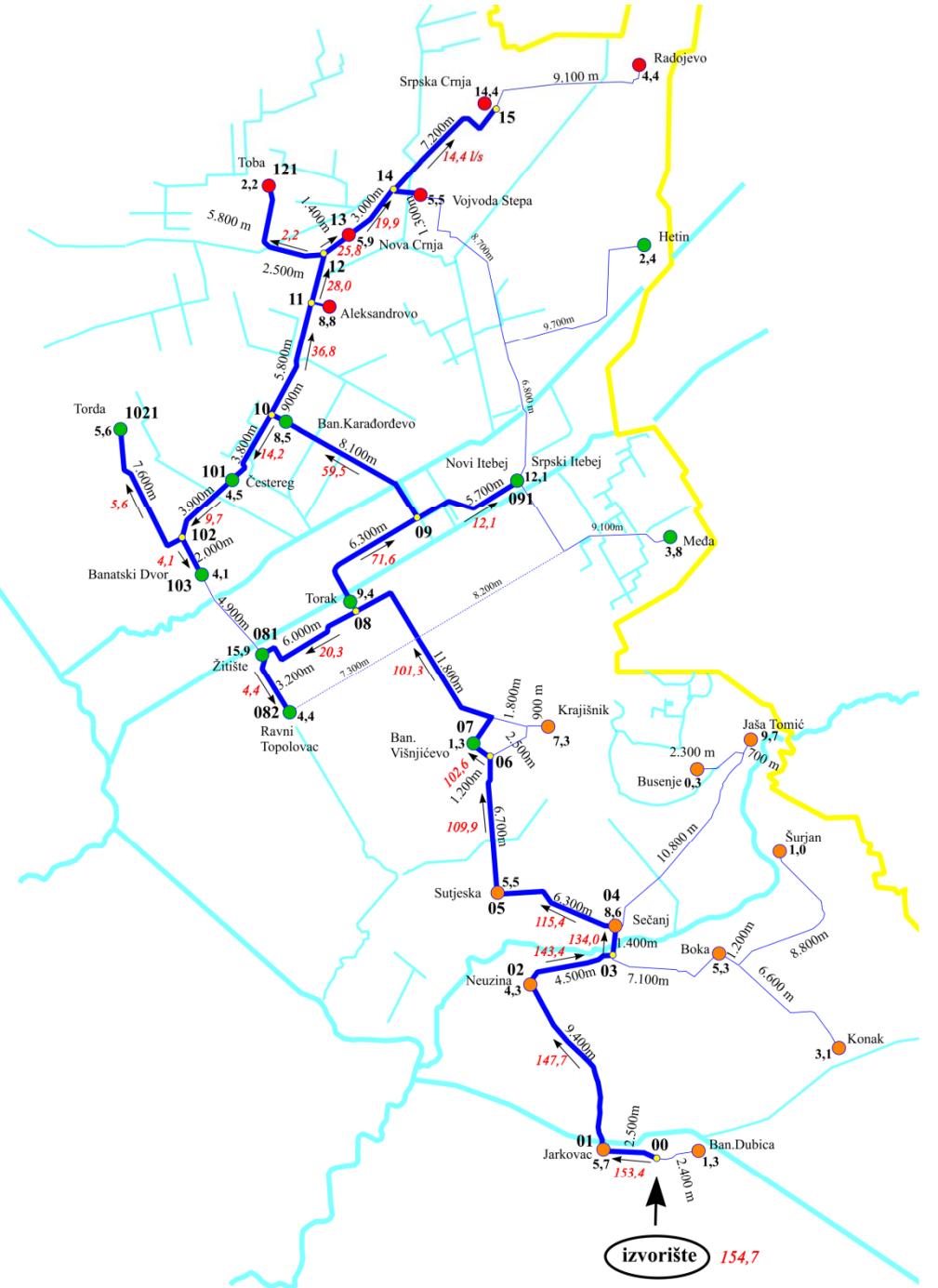
Podvarijanta B1

Izvorište: Jarkovac – 154,7 l/s

Dužina mreže: 117 km

Investiciona vrednost po stanovniku:
448 €

Glavni dovodnik je dimenzionisan i na potrebe naselja opštine Sečanj, a na sistem se mogu povezati samo naselja kroz koja ovaj dovodnik prolazi.

Mađarska-Srbija

IPA prekogranični program

Podvarijanta B2

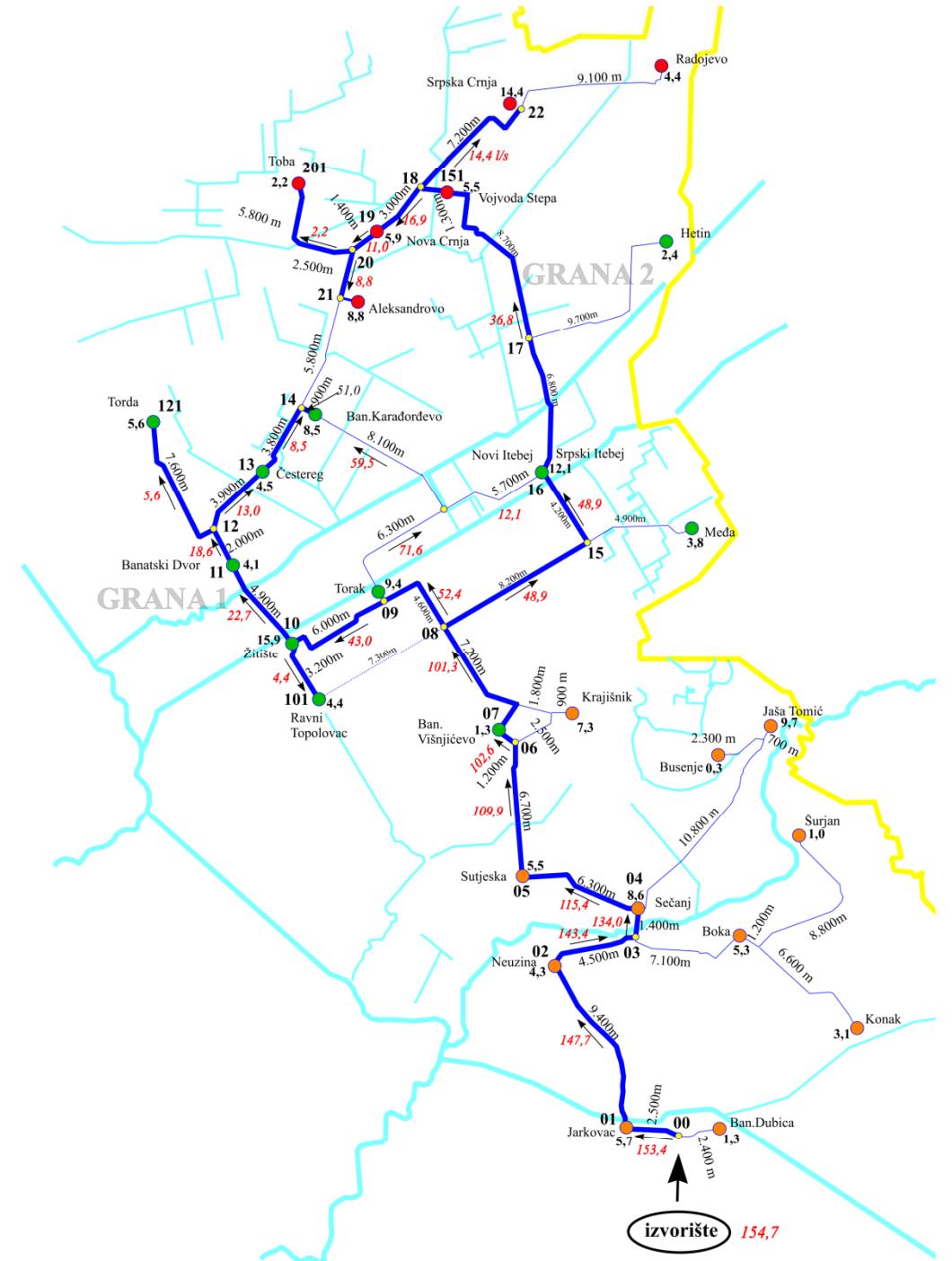
Izvorište: Jarkovac – 154,7 l/s

Dužina mreže: 124,3 km

Investiciona vrednost po stanovniku: **441 €**

Glavni dovodnik je dimenzionisan i na potrebe naselja opštine Sečanj, a na sistem se mogu povezati samo naselja kroz koja ovaj dovodnik prolazi.

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

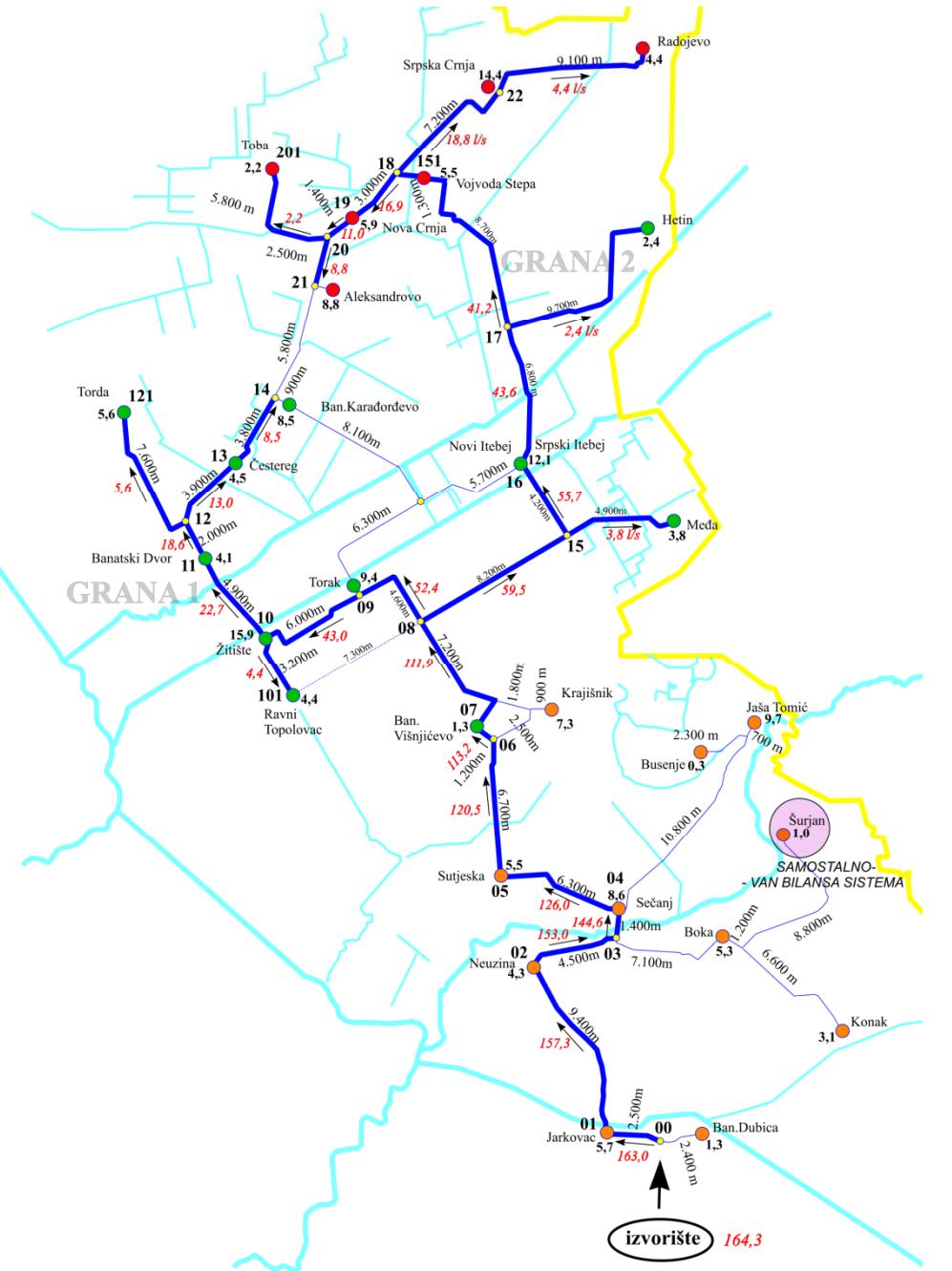
Podvarijanta B2/RHM

U osnovi magistralna mreža u ovoj podvarijanti je identična mreži iz podvarijante B2. Razlika je u tome što su ovde na sistem priključena i naselja **Radojevo, Hetin i Međa**. Na skici je prikazan samo taj deo sistema.

Izvorište: Jarkovac – 164,3 l/s

Dužina mreže: 148 km

Investiciona vrednost po stanovniku: **447 €**

Mađarska-Srbija

IPA prekogranični program

Podvarijanta B3

U ovoj podvarijanti na sistem su priključena i sva naselja opštine Sečanj izuzev Šurjana i Konaka. Iz opština Žitište i Nova Crnja na sistem nisu priključena naselja Radojevo, Hetin i Međa.

Izvorište: Jarkovac – 154,7 l/s

Dužina mreže: 144,5 km

Investiciona vrednost po stanovniku:

431 €

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

Podvarijanta B3/RHMK

U osnovi magistralna mreža u ovoj podvarijanti je identična mreži iz podvarijante B3.

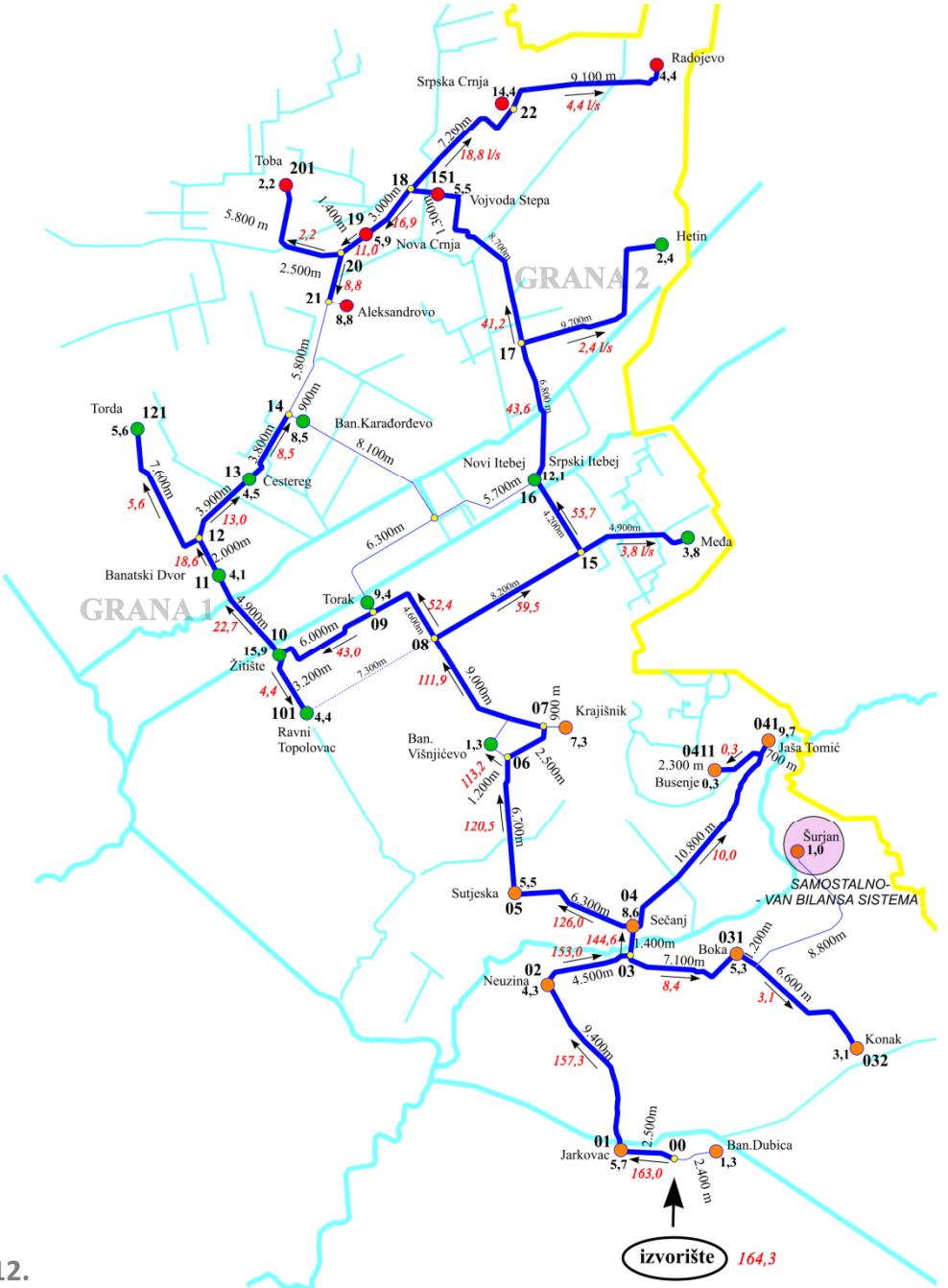
Razlika je u tome što su ovde na sistem priključena i naselja Radojevo, Hetin, Međa i Konak.

Izvorište: Jarkovac – 164,3 l/s

Dužina mreže: 176 km

Investiciona vrednost po stanovniku: **429 €**

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

MOBILNA PILOT JEDINICA ZA TРЕТМАН ВОДЕ ZA PIĆE

Novi Sad, 4-7. 09. 2012.

51

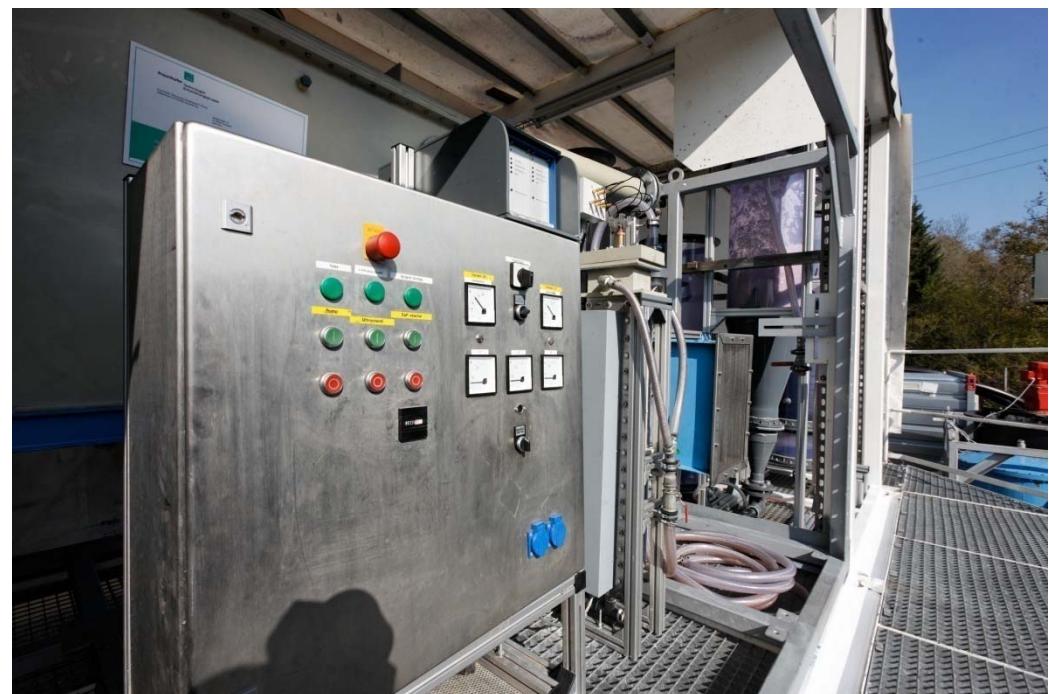
Mađarska-Srbija

IPA prekogranični program

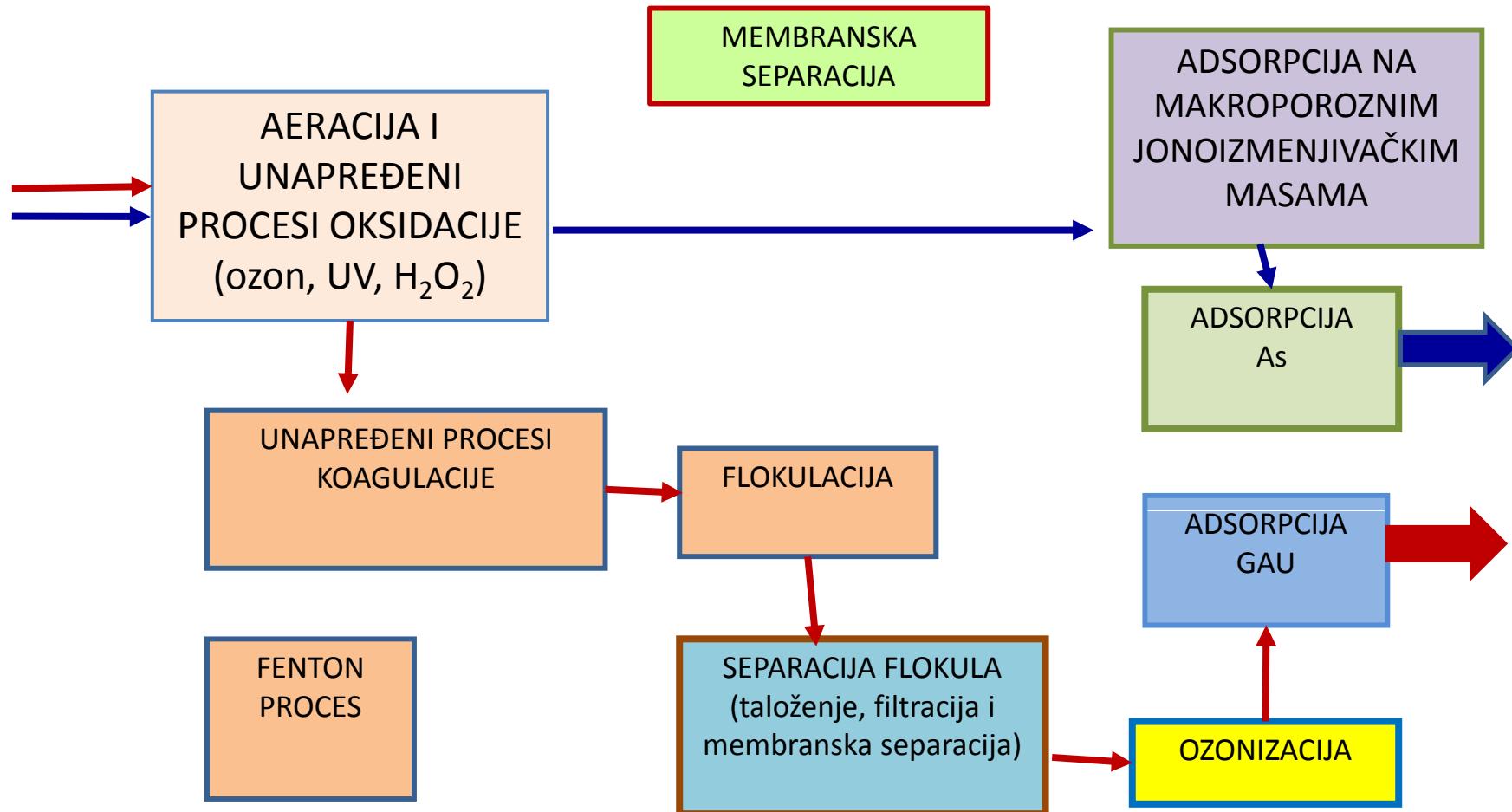

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

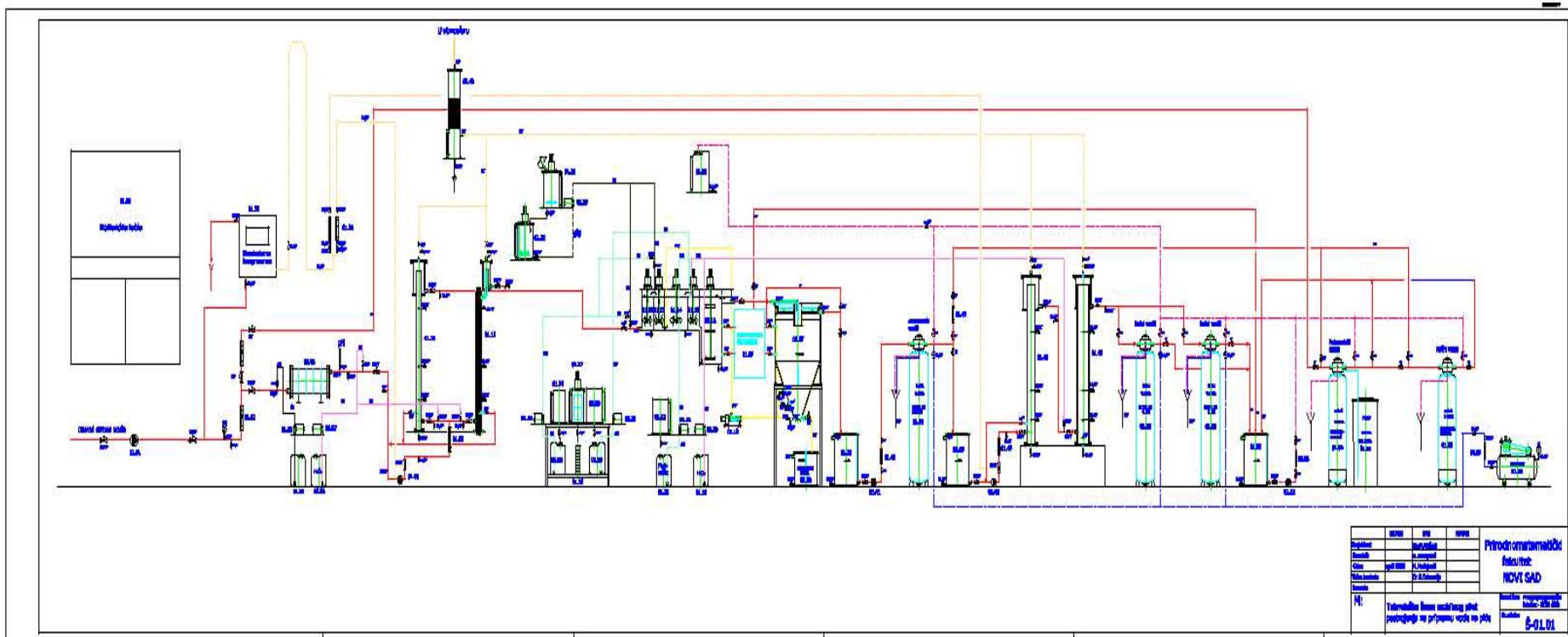
Moguće varijante koje se mogu ispitivati na PILOT-u

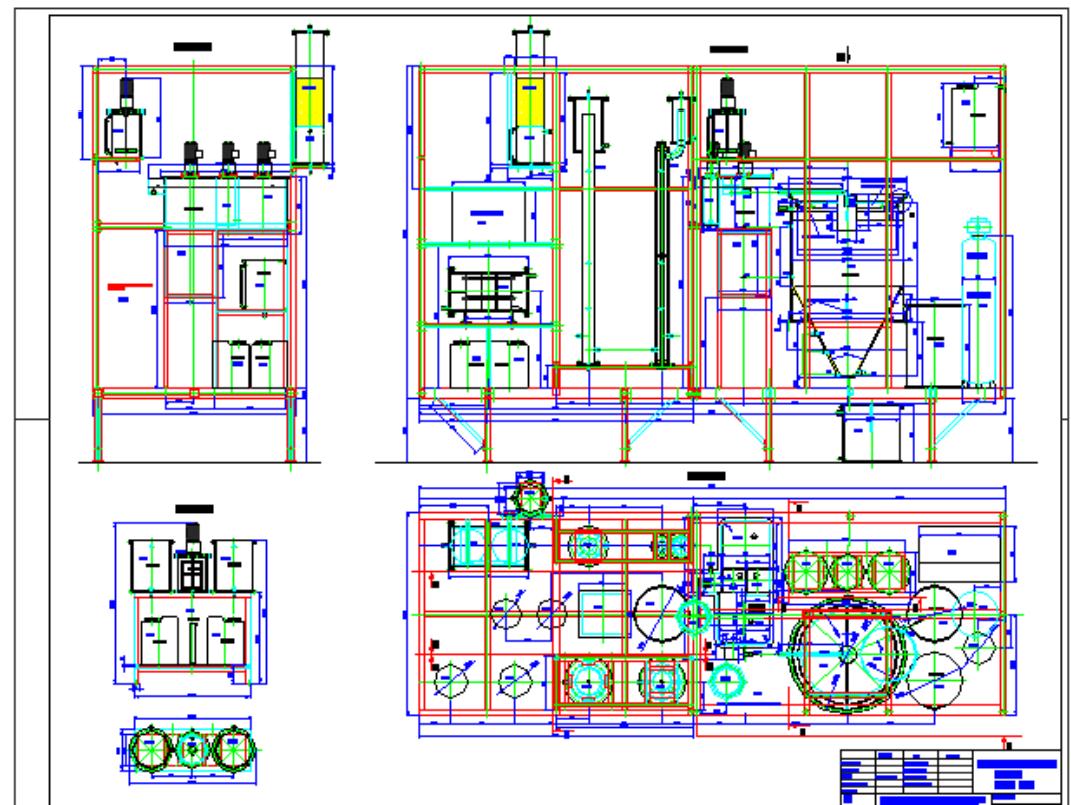
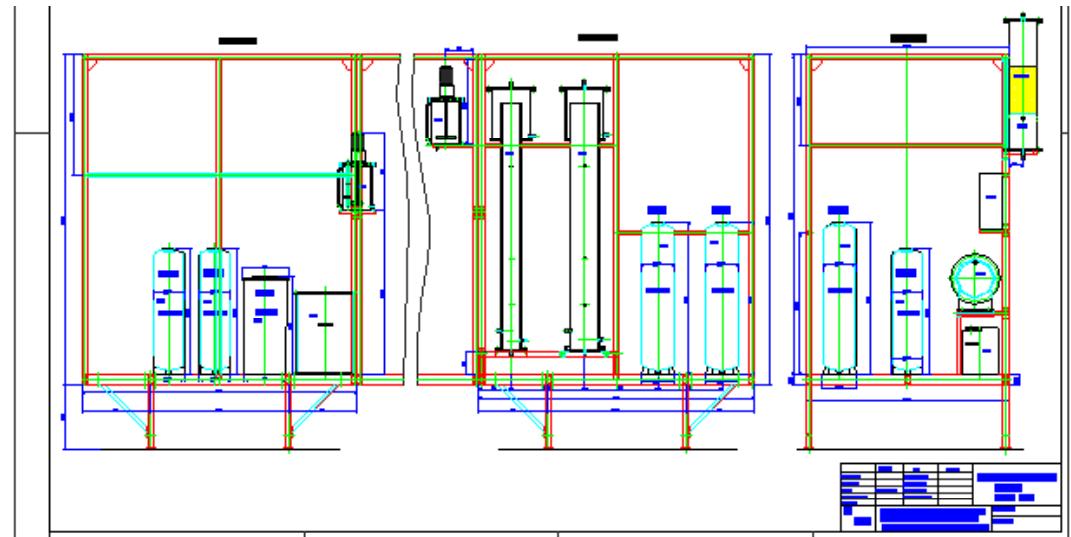
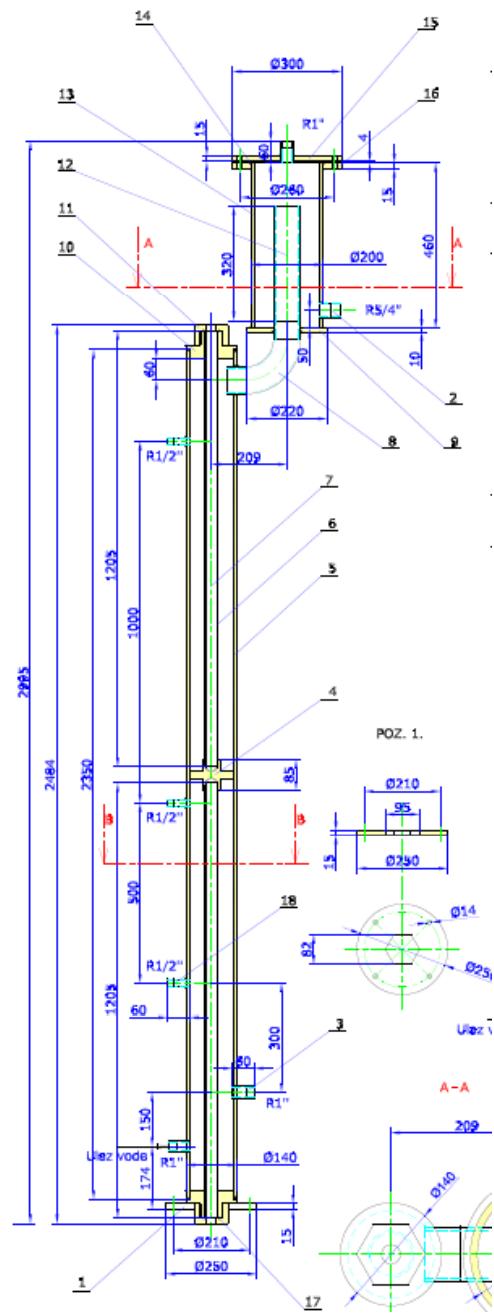

Mađarska-Srbija

IPA prekogranični program

Hvala na pažnji!

*Dobri susedi
zajedno stvaraju
budućnost*

